



Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23936
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	74
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 74

INVOCATIO
TO
JUSTLY

invocation n I आवाहनम् — वाहस n RV, VS,

ŚāṅkhŚr — हवः RV, AV — हवस n RV — हवनम्

RV, Pañcar — हवीमन् m n RV — निहवः Br, ŚrS,

ChUp — विहवः RV, AitBr — हूति f — प्रह्वयः

Pañ 3.3.72.

II अभिस्वर f RV 2.21.5 & 8.97.12 — आद्योषः

Nir — उपसृतिः RV — गिर f RV, AV — जरा

RV 1.38.13, 10.32.5 — यामन् n RV, AV, TS — शंसः

RV — शस्त्रम् VS, Br, ŚrS, ChUp — शस्मन् n RV.

conjoint i. सहूति f (instr सहूति) RV containing

an i. सशस्त्र mf(अ)n MarkP containing an i. of two

gods द्विहूतवत् / mfn AitBr 'delightingxixxi' first i.

पूर्वहूति f RV, VS fit for i. सुहव्य mf(अ)n RV

following in 1. अनुष्टुभ-प f having an 1. सशस्त्र

mf(अ)n MārkaP having no 1. अशस्त्र mf(आ)n MārkaP an

1. addressed to man पुरुषाद्वि f TS 1. (also personifi-

ed) हेन्ना RV, TBr 1. for assistance यामद्वि f RV

an 1. of Agni at the beginning of a sacrifice प्रवरः Br,

ŚrS 1. of deity आह्वानम् Mn, MBh 1. of the gods

देवद्वि f RV, AV, etc, देवद्वि^{ति} Bhp 9.24.31 —

देवद्वयम् RV, ŚBr 1. of Indra इन्द्रहवः RV 9.96.1, इन्द्रह

f RV 6.38.1 1. (ati-pravar) प्रवरणम् ĀsvŚr knowing 1.

होत्राविद् mfn RV a particular 1. by which the Hotṛi

addresses the Adhvaryu आहवः AitBr, ĀsvŚr a successful

1. सुहवम् RV, AV to separate by inserting the Āhava

or 1. व्याह्वयेते AitBr, ĀsvŚr united 1. सहति

f(instr सङ्गति) RV one to whom invocations are addressed

गिर्वहस mfn RV 'delighting in i.' गिर्वहस mfn RV

(once said of Soma 9.64.14).

invoke vb I आवह caus आवाहयति SBr, SāṅkhSBr,

ĀsvSBr, MBh, R, etc — आह्वे, आह्वयति, आह्वयते RV,

SBr, TS, MBh, Mṛicch, BhP, Pāṇcat, etc — ह्वे cl 1

(Dhātup 23.39) ह्वयति, ह्वयते (Ved also हवते and हुवति,

हुवते) RV, etc — ह्वे ^{intens} ~~Intens~~ जोह्वयते, जोह्वयति

०२ जोह्वयति (Gr) — उपह्वे (Pāṇ 1.3.30) उपह्वयते AV 6.23.1

VS 3.42, (rarely P Kathās, BhP) — विह्वे, विह्वयते

RV, TS, Br — समामन्त्र, समामन्त्रयेत Cer.

Kād, Kathās — आवय

RV, AV, VS, SBr. — 3449

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX(XXXXXXXXXX8x24x141XXXXX

RV, AV 3.15.7, TBr 3, SBr — गृ cl 9

गृणालि, गृणीते RV, AV, ŚBr 4, Bhag 11.21 — गृ cl 1

जस्ते (naigh 3.14) RV — निहे, निह्यते (Pāṇ 1.1.

30) RV, AV, AitBr — ~~पह~~ ^{पह} cl 1 पहति (पहते) MBh,

etc) MBh, Hariv — प्रज्ञा प्रज्ञोत्ति MBh —

प्रतिगृ प्रतिगृणाति, प्रतिगृणीते ^{RV} — प्रह्व (प्रह्वते)

RV — विकृ३, विक्रोशात् (ep also विक्रोशते) (acc) MBh,

R — विर, विर, वाति विर, वाति विरोति ^{Bhatt} — शब्द

cl 10 शब्दयात्रा Śamk, Kathās.

invoke

to 1 for उपब्रू, उपब्रूते(once P RV 8.24.14)to i. in a low voice जप cl 1 जपति (rarely Ā ŚāṅkhŚr

3.6.4, MBh 3.13) BhP 4.7.29, BhavP 1 to i. in piteous

tones प्रलप, प्रलपति

MBh

to i. with the Āpri

verses आप्री (आप्रीणाति AitBr 2.4) AitBr, ŚBr.

invoked adj I आवाहित — आहूत — उपहूत

AV 7.60.4, 5, VS 20.35.

invoked

'1' fire जुहुवानः L जुहुवाण .

II ओक्कन्दित Mricch

— उपहूत

RV 9.89.9, उपहूत यमान

Say

— उपस्तुत

RV, AV 19.5.1

— ओत

RV 1.63.

9

— ओत

AV

— विसृत

VarBrS

(as a deity)

शब्दित Śis.

invoked

being ~~h~~ by the Rudras रुद्रहोतृ

Tār easily 1.

सुहव f(आ) RV, AV 1. by many पुरुहूत RV, etc

1. by the Rudras रुद्रहूति VS '1. during the sacri-

fice' यामहु RV 1. piteously प्रलपित Sāh much

1. पुरुहूत RV, etc one whose ~~is~~ name is 1. auspici-

ously सुगृहीतनामन, सुगृहीत नामधेय Kād, Mudr, etc one

whose name is to be 1. successfully सुहवीतनामन RV very

very much 1. सुपुरुहूति BhP well 1. सुहव f(आ)

RV, AV to be 1. आवाह्य Nyāyam — द्वानीय MW

f — ह्वय MW — हव्य f(आ) RV, AV, VS

— विहव्य RV, AV, VS — आहुव (Sāy) RV 8.32.

19 — ईडेन्य, ईडेन्य, ईड्य — शब्दनीय Sāy easy

to be i. स्वाद्वान Sāy one who allows himself to be i.

by devout approach यामहु RV one who allows himself

to be i. by devout prayers यामहु RV.

invoker n अनुवाजः L.

~~अभिस्वर्त~~ m RV 10.78.4 ~~अरितु~~ m RV. AV

5.11.8, 20.135.1 ff, ĀsvŚr 8.3.

having the Rudras for invokers रुद्रहोतृ mfn TĀr

any person who alone invokes the deities in rhythmical

speech of a sacred character असि m RV, VS, AV, etc

any person who i. with others the deities in rhythmical

speech of a sacred ~~xxx~~ character अक्षि m RV, AV, VS,

etc any person who 1. with others the deities in song of

a sacred character अक्षि m RV, AV, VS, etc.

invoking adj कं ह्यायिन MW — हविन AV —

विह्वलत Say — इ

अगिर RV — अगिर ^{वणि} RV 127.10.

1. aloud जरणु RV 10.61.23 1. in a weeping

tone आकन्दिन Kum 5.26 1. the gods देवहू RV, VS

1. the Pitris पितृहू — पितृहूयम् SBr 1. well सुहू

VS — सुहू f(आ) RV, AV, AitBr.

invoking n II अनुकषः अनुकषणम् आहूति f,

आहू f BRD, RV 8.32.19 (Sāy), आहूति f AitBr —

परिह्वः AV.

to join in i. अभिस्व RV.

Apium involucreatum n अजमादः, अजमादा,

अजमादिका.

involuntarily ॥ विवश्च (ibc) — अचछन्द्यात् abl

ind R 3.5.2.

अनिकामतः (BhP) अनिकामम् (SBr) ind.

involuntary adj ॥ विवश्च f(आ) Mn, etc.

to involve in संधा संदधाति, संधत्ते (loc) RV 1.

165.6 — (a game) व्यतिषज्ज, व्यतिषज्जाति

Das.

involved adj अन्तर्भावित — नितीन W.

आवृत्त .

evidently i. in (the consequences of sin) पापगोचर

W i. in ग्रस्त MBh 13.7292, R 4.50.11 — संसृष्ट

(instr) VS, ŚBr, R, etc i. in calamity व्यसनान्वित,

पुत्र
व्यसनान् MW i. in guilt दोषग्रस्त W i. in works

कर्मनिबन्धन W to be i. in sorrow शोकवर्तव्य Śak (v.1.)

involving adj ~~॥~~ घटित (ifc) Jaim 1.1.5, Sch.

involving n ~~॥~~ घटितत्वम् (ifc) Jaim 1.3.32,

Sch.

invulnerable adj ३ अविध्य MBh — अनाति^{व्याध्य} AV

9.2.16.

अमर्षन RV 3.32.4, 5.32.5 & 6.36.3 .

inward adj ३ आन्तर Bhatt. — अन्तरस्थ,

अन्तरस्थायिन, अन्तरस्थित — अन्तर्भव

(as anger) हृदयेशय R — हृद्य f(आ) RV.

any one who is moved by i. impulse मुनि m RV, AV,

BR appearing as i. delight प्रत्यगानन्द Vedāntas i. birth

अनाजन्मⁿ i. glance विकुण्ठा L the i. light प्रत्यग्-

ज्योतिस n Mear profound i. ~~meditation~~ meditation

अन्तर्ध्यानम् with an i. laugh सान्नाहिस Megh, Kathās

inwards अभ्यन्तरतः ind Susr a glance directed i.

प्रत्यगृह्ण f BhP one whose glance is directed i.

प्रत्यगृह्ण RāmatUp one whose thoughts are turned i.

प्रत्यक्चतन Yogas turned i. in mind अन्तर्द्वय MaitrUp.

inwardly प्रत्यक् ind BhP, Vedāntas.

अन्तर्भावित ind RV.

i. rejoicing प्रत्यगानन्द mfn Vedāntas moved i.

गम्भीरवेपस mfn RV 1.35.7, गम्भीरखेपस.

Ionesia Asoka n अमनः L.

the tree I. asoka अड.कालि Bālar, अड.कल्लः L,

अड.कालि m अड.कल्लो Vām.

Ionian n यवनः Mn, MBh, etc.

the Ionians यवनाः m pl MBh, VarBrS, etc.

Ipomoea atropurpurea n ~~H~~ काठमेडिका, काठ-

मेघी
मेघिका, काठ^L — काठ^L Susr.

'dear to the ghuna insect' a kind of Ipomoea घुणप्रिया

Bhpr 5.3.197 a kind of I. (black Teori) कृष्णत्रिवृता^L

the plant I. कामलता a red-flowering I. रक्तत्रिवृता f

L a species of I. with dark blossoms पालिन्दी, ^L

पालिन्दी L.

the plant Ipomoea pes caprae

अन्नी

Roth.

Ipomoea turpethum न३ कोटरा Car 7.7 —

सुरडा Car — निशोला Bhpr — ताम्रपुष्पी L,

ताम्रपुष्पीका Npr

काठिड़िका L — काली L — लिण्ठिका

निण्ठिका L — निस्तुता L — परिपाकिनी^f L —

फलपुष्पा, फलपुष्पी L — मलमा L —

मसूरविदला L — मसूरी L — मालविका L —

विदला L — तुकाक्षी L — व्याघ्रादिनी, L L

— सरला L — सरसा L, सरला — सुषेणी

L.

coming from I. turpethum त्रैवृत mfn Susr 1.44.3,

6.17.3 & 26.8 the plant I. turpethum कुम्भम L —

कोशफला Npr — (commonly Teori) कुटरुणा a white

variety of I. turpethum कोटरवासिनी, कोटरस्था Npr.

irascible adj संरम्भिन MBh, R, BhP.

not i. अकोपन .

very irate. क्रोधिष्ठ mfn L.

ire n प्रकोपः Mn, MBh, etc.

a grove of irikā trees इरिकावना

L.

a morbid affection of the iris (change of colour etc
 accompanied by imperfect vision) शुक्रम Suśr, ŚarṅgS.

Iris pseudacorus n म बहुतलवशा L.

। I

iron n ~~अ~~ अयस् n RV, etc — कात्यायसम्

R, Hariv, etc — कृष्णायसम् n VarBrS, Susr, ChUp 6.1.6,

Sch, कृष्णायसम् ChUp, MBh, Susr — आयसम् —

काष्णायसम् Mn 10.52, R 1.38.20 — शस्त्रायसम्^L —मुण्डायसम्^L — काललोहम्^{Das}, काललोहम्^L — कृष्णलो^{हम्}Vishn — लोहम् Bhatt — मुण्डलोहम्^L — लोहजmf(आ)n Sis — कृषिलोहम्^L — कृमिलोहकम्,

कृमिलोहकम् Gal.

। II

~~अ~~ आद्रिसारः — अश्मजम्^L — अश्मसारः,

अश्मसारम् Susr — आद्रिसारः mf(ई)n R — आरम्

L — कान्तः L — कालम् L — कृष्णम्

L — कृष्णामिषम्^L — खड्गम्^L — गिरिजम्^L

जालिका W

— गिरिसारः^L — धनम्^L — ~~अश्मसारः~~ —

तरलः ^L — तीक्ष्णम् ^L — तीक्ष्णशस्त्रम् ^L —
 तीक्ष्णसारम् ^{Np} — तीक्ष्णम् ^L — दृढम् ^L —
 दृढसारम् ^L — धीनम् ^L — धीवरम् ^L — निशितम्
^L — पारशवः ^L, पारशवम् ^L — पिण्डम्
^L — बाष्पः ^L — भङ्गिः ^f भङ्गी ^w — भद्रम् ^L
 — मलीमसः ^L — मुण्डम् ^L — मुण्डितम् ^L —
 रुक्मम् ^L — शस्त्रकम् ^L — शस्त्रम् ^L —
 शस्त्रारम्भम् ^L — शिलाजम्, शिलासारम्, शिलात्म-
 जम् ^L — शिवम्.

place ⁱⁿ कृष्णायस ⁿ VarBrS; Susr, ChUp 6.1.6, Sch,

कृष्णायसम् ^{ChUp, MBh, Susr} a club studded with i.

परिधः (once ⁿ) MBh, R, etc curved i. for xxxxxx

striking an elephant वक्रकीलः ^L 'entirely of i.' सर्वलोहः

L — सर्वलोहमम् mf (इ) n Pañcat 'essence of i.' सार ^{लोहम्}

L 'fire-like i.' वह्निलोहम्, वह्निलोहकम् W अग्न a good kind

kind of i. रुक्म L 'great i.' महालोहम् L having

an i.-mouth अयोमुखम् mfn AV 11.10.3 having an i.-

point अयस्तुण्ड mfn Hariv having much i. (as an arrow

which has a large point) महायस mfn MBh having no i.

point अनामसाग्र ^{mfn} ~~mfn~~ 'i.-backed' लोहपृष्ठः Car an i.

bed लोहशयनम् Gaut an i.-club तातल mfn L —

घनः RV 1.33.4, 10.36.16, 10.63.5, 9.97.16, AV 10.4.9

an i. crow विशिखः W an i. dart अयःशलाका L i.

filings कृष्णचूर्णम् L — शस्त्रचूर्णम् L — काष्णम् L

— धूलिम् L —

— गौरिलः L — चीवरः Gobh 4.9.7 i. image

अयःप्रतिमा L — लोहप्रतिमा L 'i.-lover' अयस्कान्तः (gana

नामणि
स्कारि Ragn 17.63, etc, अमस्का m Mālatim an i. mallet

कूटः, कूटम् MBh 16.4.6 an i.-net लोहजातम् Hariv, Kām

an i. pan स्वेदनी L an i. pan used as a cooking

utensil स्वेदनिका L an i. plate स्वेदनी L an i.

plate used as a cooking utensil स्वेदनिका L i.-pointed

(as a flough) अयोमुख mfn Mn 10.84 i.-pointed (as a

stake for impaling criminals) अयोमुख mfn R 3.53.53 the

i. point of an arrow शरफलम् W i. pyrites तण्डुलीयः

(g अपूपदि) L i.-rust लिमिरम् Npr i. salt औषरम्

L an i. spoon अयोद्रवि f Bhpr the i. thong at the

end (of a whip) आरागम् an i. vessel आयसी Vishn

— अमस्पात्रः AV 8.10.22, Susr, अमस्पात्री, अमस्पा त्रम् Pān

8.3.46, Sch a kind of good i. सुलोदम् L a kind of hard

1. वज्रम् L a kind of 1. कान्तम् L — मुरु m L

made entirely of 1. सर्वपारश्व mf MBh made from the

1. called muru मोर्व mf(ई) n BhP a measure of

1. कुडवः, कुडवम् MBh, Jyot, VarBrS, etc not made

of 1. अलोह mf MBh 1.5755 of 1. आयस mf(ई) n

RV, ŚBr, KātyŚr, MBh, Yājñ, etc a particular preparation

of 1. लोहायवः L ~~xxxxxxx~~ — सामजाथरसः L a plate

of 1. struck as a clock घण्टा W ~~xxxxxxxx~~ red-hot

1. सैतपायस n Bharṣ relating to 1. अयोगा ~~mf~~ mf n

Nalac the rule of 1. and magnet (i.e. of a very close

affinity between two things) लोहचुम्बुकन्यायः A rust

of 1. अयोमलम्, अयोरजस n L, अयोरसः ŚBr, KātyŚr

set with 1. अयोमिश्र mf Āpast a sort of 1. कालिङ्गः 21

putting in irons निगडनम् Daś.

2 I लौह mf(इ)n GrŚrS, MBh, etc — लौह

mfn W.

armed with an i. weapon आयस mf(इ)n W any-

thing made of i. आयसम् Ragh, Kum, etc being in i. लौहस्य

mfn Kāv belonging to i. आयसीय mfn (gana कशाखादि

Pāṇ 4.2.80) an i. arrow सर्वलौहः L — नारायः MBh,

Kāv, etc — सर्वलौहः L i.-coloured आयस mf(इ)n

MBh 5.1709 made of i. आयस mf(इ)n RV, ŚBr, KātyŚr,

MBh, Yājñ, etc — अयस्य mf(इ)n Ved, RV 5.30.

15, etc, BhP — अयोमय mf(इ)n R, Mn, etc —

आयसीय mfn (gana कशाखादि Pāṇ 4.2.80) — आयसमय

mfn Kād — कात्तयस mfn R 7.8.15, कात्तयसमय ~~mfn~~ xx

mf(ई)n R 5.49.32 — लोह mf(ई)n GrŚrS, MBh,

etc — लोहज mf(आ)n Śis, लोहमय mf(ई)n ŚBr,

ChUp, Suśr, etc — लोहत mfn W — लोह mfn Kauś

— ^{मय}अद्रिसार^{mfn} — ^{सारमय}अश्म^{mfn} MBh 2.1836, R 4.22.15

— आद्रिसार mf(ई)n R — गिरि mf(ई)n MBh 6,

R 6 — पारशब् mf(ई)n only in सर्वपारशब्, पारसव.

the iron band on a Soma-stone पवि

m RV, ¹ĀtĀr.

an iron-bar for keeping out thieves

हुः

MW.

an iron-headed weapon शल्मः, शल्मम् (ifc f अ) RV,

etc.

iron-hearted adj अयोहृदय Ragh 9.9.

ironical adj I सौदुष्ट Sāh — सौदुष्ट L.

II अन्मन् MBh — (as language) साधिदोष MBh

— सोत्प्रास Ratnāv, Kād.

(in rhet) i. censure व्याजनिन्दा Kuval (in rhet)

i. commendation व्याजस्तुति f Vām, Sāh, etc i. descri-

ption of an object by mentioning its contrary properties

विपरीतलक्षण MW i. exaggeration सोत्प्रासः, सोत्प्रासम् Ratnāv,

Kād an i. expression सौदुष्टोक्ति f MW i. praise

निन्दास्तुति f L — विकल्पा, विकल्पितम् MBh.

praising ironically विकृत्यन mfn W to be prai-

sed(i.) विकृत्यनीय mfn W to commend (i.) विकृत्य

विकृत्यत (ep also विकृत्यति) R.

iron-jawed adj अयोहनु RV 6.71.4.

iron-stone n कान्तपाषाणः, कान्तायसम्.

iron-work n अयोविकारः Pāṇ 4.1.42.

irony n I शोडुणः W — शोडुणनम् L —

उडुषा Sāh — निन्दास्तुति f L — अन्यथास्तोत्रम् yājñ

2.204.

II दायः L — प्रहासः Pāṇ 1.4.106 etc —

मृषावचनम्, मृषावाच f Kāv, मृषावादः MBh

— विकत्यनम्, विकत्यना W — व्यञ्जनम् W.

conveying i. साक्षेप mfn Kathās, Rājat.

irradiate vb I विद्युत् caus विद्योतयति MBh, R, etc —

द्युत् caus द्योतयति (द्योतयते Bhatt) MBh, Kāv —

प्रद्युत् caus प्रद्योतयति Prab, BhP — अभिकाशⁱ Antens

अभिचाकशीति VS — प्रकाश caus प्रकाशयति (rarely)

प्रकाशयत) Up, MBh, Kāv, etc.

II आभा आभाति RV, AV, TB, BhP — नीराज्

caus नीराजयति Prab — प्रचक्ष caus प्रचक्षयति RV

— प्रत्तपू caus प्रत्तापयति R — प्रत्यातन

प्रत्यातिगाति, प्रत्यातनुत RV, ^{AV} — प्रभास caus प्रभासयति

MBh, R.

irradiate
to $\frac{1}{2}$ with heat अभितप् AV, etc.

irradiated adj II नीरशित Prab, Uttarar —

प्रकाशित

irradiated
by the sun आतपवत् Kum 1.6 to be 1. प्रभातीय

Pan 8.4.34, Sch.

irradiating adj I विद्योतक Cat, विद्योतन

Dhūrtas — विद्योतिन् Cat.

II दीपितकर f(आ, ई) MW — प्रकाशक f(इका)

BhP, Saṃkhyak, Sch, MBh, etc — प्रकाशनवत् Nir —

राजक W.

irradiating n II प्रभासनम् MBh.

irrational (as an argument) अवास्तव mfn (in

arithm.) an i. number करणी .

irrecoverable adj I अपुनःप्राप्य .

II निरुत्थ Bhpr.

irreputable adj II निराकृतान्योत्तर, निराकृतान्यात्तरत्वम्.

irregular adj I अनिश्चित — अनियमित, अनियम

— व्यभिचारिन् MW.

II अनिश्चित — अनित्य — अव्यवस्थ —

आचारवर्जित — उद्धावत् ŚBr, TS, MBh, R, Mn, etc

— उच्छृङ्खल Pañcat, Hit, Kathās, etc — (in gram)

निपातित — प्रक्रमभङ्गत् Pratāp — भिन्न Kāv

— निधिहोत W — विष्म f(आ) Br, ŚāṅkhGr.

irregular
absence of 1. order असंव्यायः PBr breathing at

1. intervals चिन्ताश्वास Susr 1 to consider as 1. निपत

caus निपातर्यात food eaten at 1. times अकात्कम् Divyāv

1. action of humors of the body (producing cold sweat etc)

औपसर्गिकः L 1. breathing चिन्ताश्वासः Susr 6 1.

(chronic) fever निषमज्वरः Susr an 1. combination of

consonants अभिधातम् an i. compound अन्यायसमासः VPrāt

(in astron.) i. course of asterisms रातागतम् (g.

अक्षयूतादि) VarBr an i. debate अप्राप्तकात्मम् Nyāyad an

i. exception निपातनम् Prāt, Pāṇ, Sch, Vop an i.

festival अकालकोमुदी Divyāv i. food विषमान्त्रम् MW (in

gram) i. form निपातः an i. form निपातनम् Prāt,

Pāṇ, Sch, Vop i. order of words क्रमभ्रष्टम् Prātāpar

the i. posteriority of word in a compound परनिपातः Pāṇ,

Sch i. shape विरूपम् W i. (steps) दुर्निमित्त Ragh

7.10 (in gram) to put down as an i. form निपात caus

निपातयति to take an i. course व्यती व्यत्यति PañcavBr.

to become i.

Śak.

to become i. विषमीभू विषमीभयति Śak.

irregularity n / अव्यवस्था — व्याभिचारः MW —

(in gram) निपातः .

II अन्यासः — पर्ययः MBh, Susr.

निपात्य

(in gram) to be mentioned as an irregularity / mfn

i. in dress and decoration विच्छेदति f Vas, Dāsar

putting down as an i. निपातनम् .

irregularly ~~IV~~ अविधानतः ind Mn 9.144 & 12.7,

अविधाना instr ind MundUp, Mn 5.33, Āp — अन्यायतः

ind BhP.

to go irregularly निर mf (आ) n L with अस (Nir 8.15)

irrelevance n ~~IV~~ अनपेक्षत्वम् .

irrelevancy n / अनुपपत्ति f.

irrelevant adj / अनुपपन्न — अनन्वित .

/ अनपेक्ष — अप्रस्तुत .

irrelevant

~~talk~~ talk

विकथा Āpast (in rhet) of i. meaning

अपुष्टार्थ

Sāh (in rhet) of i. purport अपुष्टार्थ

Sāh.

irreligious n / अधर्मः — धर्मलोपः MBh.

irreligious adj II अचित् RV — अदेवयत्

(RV 2.26.1) अदेवयु (RV) — अनग्नि — दुडाश

RV, ← Pāṇ 6.3.109 Vārtt 5, Pat.

irreligious
an & character अतपस्, अतपस्क, अतपस्य 1. people

अनानुभूतयः f pl RV 6.47.17.

irremediable adj अरुण्य MBh 4.395, Suśr, etc

अनापध Kav — निष्प्रतिक्रिय Daś.

II निष्प्रत्यूह Mālatīm.

irrepressible adj I दुर्वारण, दुर्वार MBh, Kāv, etc,

दुर्वारणाय, दुर्वारित, दुर्वार MBh — दुर्निवार्य MBh,

Hariv,
Kāv, etc, दुर्निवार

Kāv
MBh, Hariv, etc.

irreproachable adj ~~X~~ अवान्वय Mricch अनवद्य

f(आ) अनिन्दित, अनिन्द्य (RV, SBr, etc)

अदोषता .

~~X~~ अनवद्य RV 10.84.5 अनुपाकृष्ट Jātakam.

irreproachable
of ~~X~~ character साध्वानन्दित W.

irresistible adj I अधृष्ट अप्रतिधृष्ट RV

1.84.2 अप्रतिधृष्ट VS, etc अप्रतिहत

अप्रति RV, BhP अप्रतिद्वन्द्व R, etc

अप्रतिगोचिन MBh, अप्रतिरथा SBr, Śāk अयोध्य

f(आ) RV, R अचुद्ध RV 8.45.3 & 10.27.10

अगुहर्षेण RV 10.138.5 दुधर RV 1.57.1, MBh,

Hariv, etc, दुधरीत, दुधितु RV दुरागर MBh,

दुःशस्त्रं RV, AV, MBh, etc — अश्वि AV 5.20.10 —

अप्रसह्य MBh — अविषह्य MBh, etc — दुःसह MBh,

Kāv, etc, दुःसहत्त्वम् — दुःषह RV 9.91.5 — दुःप्रसह

— निःसह f(आ) W — दुर्विषह MBh, R, दुर्विषह्य

MBh, BhP, R — अत्तार्य Hariv 10805 & 15067, R —

दुर्नर्त RV — दुर्वारण, दुर्गार MBh, Kāv, etc, दुर्वारणाय

दुर्वारित, दुर्वार्य MBh.

II अजित — अश्विगु RV — अश्विन RV

5.7.10 — अजमेन् (AV 7.7.1) अनर्व f(आ)

अजमेन् RV, अनर्वण RV 8.31.12 — अनर्व्य — अपरोत

RV — अप्रतिभट Daś — अप्रतिवीर्य MBh, R —

अप्रतिसंधेय — अप्रतिहार्य R — असंहार्य MBh,

Hariv, R — दुर्जय Mn, MBh, etc — दुष्पर, दुष्परमिति

irresistibly adj II अप्रति

RV 7.83.4 & 99.5, AV.

irresolute adj I अनद्यतोसित् Jātakam — निष्ठाशून्य

Mālatīm.

II मोनवाहणशाल Mṛicch — संकसुक MBh 12.1044,

दुर्लभ, मन्द, संकीर्ण, अपवादशाल, दुर्जन, संश्लेषक^L —

परिपुत्र f(आ) MBh, Kāv — द्दम्भूत MBh 1.18676

(v.1.) द्दंभीभूत — संशयित KātyŚr, R — सांशयिक

f(इ) L.

irresolute सर्वकालविचारिन्
always $\frac{1}{2}$ ~~संशयः~~ Car to be 1. विकृत्य विकल्पतः

Hit — संशयः संशयः MBh, Kāv, etc 1. in mind संशयापन्नामानसः

very 1. दुर्विचारः — गुर्विकृत्य MBh.

irresolution n I विकल्पः MBh, Kāv, etc —

विकृता, विकृतत्वम् MBh, Kāv, etc — संशयः (ifc f आ)

ĀsvŚr, Mn, MBh, etc.

II विकल्पा MBh, R — (in one's actions) (क्रमेणाम्)

अविनिर्णयः MBh 14.998.

irresolution दुर्विकल्पः
unfounded $\frac{1}{2}$ ~~अ~~ 9x Das.

irrespective of अनपेदा mfn अनपेक्ष ind p.

irrespectively I अनपेक्षाम् ind SBr.

II अनवेक्षाम् ind.

irrespectiveness n / अनपेक्षित्वम्.

irreverence n / अपूजा.—

II रोटा Harav.

irreverent adj Y अपूजक — अनार्दरन •

irrigate vb Y निषिच, निषिञ्चति RV, etc —

निषिच caus निषेचयति R, Susr — उदग्ग Nom उदग्यात्

RV 10.99.8, उदग्ग v.1. for उदग्यात् •

II उपप्लु caus उपप्लावयति BhP.

irrigated adj / निषिक्त RV, etc.

irrigating adj / उदन्तु RV 5.54.2, 9.86.27.

irrigating (as the ground) अवसक.

Mricch

water used for i. (trees) अवसचनम्

Mn 4.151.

irrigation n निधेचनम् AV, etc.

irritable adj I शोष्रकोपिन् MW — आशुकोपिन् —

संरम्भिन Susr.

II क्रुद्धिम् RV 7.56.8 — दुःखशीलम् MBh —

सानुशय Balar.

irritability n II (in dram.) अक्षमा Sāh —

दुःखशीलत्वम् Susr.

irritate vb 1 I क्रुध caus क्रोधयति RV, AV, R

— ~~रुध~~ कष caus (or cl 10 Dhātup 32.131) रोषयति, रोषयते

MBh, Kāv, etc — संरुष caus संरोषयति MBh — अरुष

caus MBh 3.2624 (N).

1 II उत्तम्भ caus उत्तम्भयति Kīr 2.48, BhP,

Uttarar — उद्वाप caus उद्वापयति MBh, BhP, Sāh, etc.

to be much irritated विरुष Hariv.

irritated adj I प्रकीर्णित R — प्रकीर्णित Car —

सं. चित MBh — रोषित MBh, Kāv, etc — रुष्ट, रोषित

MBh, Kāv, etc.

II उन्नागर Kād — विरागित Vajracch.

irritated
irritated
greatly %. सम्प्र. रुष्ट MBh — समुत्तेजित W 1. on

account of रुष्ट (acc with anu Bhatt) RV, AV, TS, ŚBr,

MBh, etc to be 1. प्रकीर्णित, प्रकीर्णित Pāṇ 8.4.31, Sch.

one who irritates

रोष

mfn L.irritatingadj

I

प्रकोपिन्

(ifc) MBh

कोपिन्

ifc

Susr

प्रकोपण, प्रकोपन

f(इ) Susr

कोपन

f(आ) Susr.

irritating n ~~कापनम्~~ MBh 14.466.

irritating
anything ~~कापनम्~~ प्रकोपनम् प्रकोपनम् Susr.

प्रकोपणम् प्रकोपनम्
irritation n ~~आय्यासनम्~~ Susr.

II आय्यासनम् Car (v.l.) विमर्षः W

विरागः Pāṇ 6.4.91.

irritation
angriness i.e. of wound संरम्भः (ifc f आ)

Susr causing morbid i. of the humors कापन mf (आ) n

Susr 'enemy of (i.e. removing) the morbid i. of the humors

of the body' कापवैरिन m Npr 'great i. of the eyes'

अक्षिभ्रमः, अधिभ्रमः 1. in the eye from the eyelashes turn=

ing inwards पद्मप्रकापः, पद्मकापः Suśr 1. of the mind

चित्तिविरागः Paṇ 6.4.91 1. of the throat क्षवञ्जु m (Paṇ

3.3.89, Kās) W morbid 1. of the humours of the body कोपः

Suśr — कोपनम् Paṇ 5.1.38, Vārtt 1, Suśr.

ischury n I कच्छः, कच्छम् L, मूत्रकच्छम् — विरम्भः

Suśr — (in med.) अप्रवृत्ति f.

कच्छारी
removing ischury | m L.

is it not? ननु ind AV, SBr, etc ^{= नैन्हा} is it not so

अथवा (Mn 3.202) अथवा ~~ind~~ ind that which is भावः

MundUP, MBh, etc भव्यम् RV, etc (यद् भवति)

भूतम् RV, etc that which really is सत् n

RV, etc 'there is' विद्यते 'there is not' विद्यते

often with न 'there is something to eat' विद्यते

with भोक्तुम् .

island n / द्वीप, द्वीपम् RV, ŚBr, Bh, etc.

॥ अन्तरीपम् Pāṇ 6.3.97 — पयोगडः, पयागडम्

— परिष्यन्दः ŚBr, KātyŚr.

being in an island आन्तरीपकम् mfn being on an i. द्वीप

mf (द्वी) n ŚiŚ, Sch, g कच्छादि belonging to an i. द्वीप

mf (द्वी) n ŚiŚ 3.76 — आन्तरीपक, mfn happening on

an i. द्वीप mf (द्वी) n ŚiŚ, Sch, g कच्छादि an i. en-

closed by the branches of the river Sarayū at the point

where it falls into the Ganges above Chupra शिप्रा L

the i. of Ceylon सिंहलद्वीप Buddh, Kathās, etc the i.

of the Rākshasas राक्षसा Buddh loving on an i. द्वीप

mf (द्वी) n ŚiŚ, Sch, g कच्छादि — द्वीपक mf (द्वी) n

Pāṇ 4.2.127, 133, etc — द्वीप- mfn VS lord of an i.

प्रकाशः Pracand 'the new i.' नवद्वीपः Kshitīs

of in i. द्वीपः mf(आ)n ŚiŚ 3.76 place of an i.

पुलिनप्रदेशः Kathās a small i. पुलिनः, पुलिनम् (g

अर्धे जीर्णे) MBh, Kāv, etc situation of an i. पुलिनप्रदेशः

Kathās a small adjacent i. उपद्वीपः BhP, Pañcar a

water-town (forming an i.) जलपतनम् Śīl white i.

श्वेतद्वीपः, श्वेतद्वीपम् MBh, Hariv, Kāv, etc abounding in

islands द्वीपवत् mfn MBh the best of i. द्वीपश्रेष्ठः MW

consisting of 13 i. (the earth) त्रयोदशद्वीपवती MBh 3.3.52

and 134.20 a group of i. गणद्वीपः R 4.40.33 having i.

द्वीपिन् mfn L one of the seven i. of Antar-dvīpa

३. आसङ्गः L

'island-born'

द्वैपयनः

MBh, Hariv, etc.

islander n इ द्वैप mf(ई)n ŚiŚ, Sch, gकच्छादि — द्वैपक mf(ई)n Pām 4.2.127, 133, etc.← द्वैप्य mf(आ)n ŚiŚ 3.76.

to resemble the white isle श्वेतद्वीपाय Nom Ā

Hear.

श्वेतद्वीपायते Hear.

islet n ४ पुलिनः, पुलिनम् (g अर्धचादि) MBh,

Kāv, etc.

adorned with islets पुलिनमण्डित mfn R.

विगृह्णीते

isolate vb I विगृह्णीते ~~विगृह्णीते~~ विगृह्णाति (Ved also

विगृह्णाति, विगृह्णीते) ŚrS — विपृच, विपृणात्ति VS.

isolated adj * विविक्त Mn, MBh, etc — केवल

f(इ RV 10.73.6, AV, ŚBr, आ Mn, etc see Pāṇ 4.1.30)

(in comp Pāṇ 2.1.49).

7 * अनाश्रय — अवगण MBh 3.4057 — निर्विध

MBh — प्रक्षिप्त f(आ) Var, Ragh, Kathās, etc —

(as vowels) विकृष्ट Prāt, विकृष्टित — विपृच 'VS —

विभक्त R .

(sacrificial animal) i. निर्मित

ĀsvŚr, निरुद

being i. विगृह्य

APrāt — व्यभिचारः Kap, Bhāshāp,

etc belonging to an i. tree एकवृक्षीय gana गणदिPāṇ 4.2.138 an i. tree एकवृक्षः MānGr, VarYog to keepi. प्रग्रह् प्रगृह्णाति, प्रगृह्णीतेto be i. विगृह्य

APrāt.

isolation n I विविक्तता Rājat — कैवलयम् Vām —

विग्रहः Nir, BhP.)

H अनाश्रयः — विनिक्षेपः Car — विभक्तम् Pān

2.3.42.

perfect i. कैवलयम् MBh, KapS, Sāṃkhyak, etc.

Isora corylifolia n IX धनुर्वक्षः L.

an isosceles quadrangle (alg) द्विसमचतुरश्रः ,

द्वित्रिभूजः

issue n I निर्गमः R, Pañc, निर्गमनम् L — गति

f Bhag 4.29 — निःसरणम् L — अपसारिता Mālav —

निष्कासः R, निष्काशः Hcat.

II आस्रावः Susr — द्वार RV, AV, ŚBr, Mn,

MBh, Kāv, etc — निर्याणम् — निर्युद्धि f Rājat —

परिणति f Kāv — परिणामः Kāv — पर्यवसानम् Gobh,

Nāg, Hit — पार्यम् R — शेषः, शेषम् RV 77.15 —

रिद्धि f RPrāt, Up, Sarvad — (e.g. of blood) आगमः Mn

8.252, Susr. ~~beingxixhaxixxofxth~~

being the i. of the first marriage प्रथमजा Yājñ

a Brāhman intending to marry for the sake of i. स्यात्तानिक W

a happy i. गति f having a prosperous i. शुभोदक mf

(आ)n Kāv, Kathās (in rhet.) the i. of an action फलम्

(ifc f आ or इ) Daś, Sāh the i. of the fluid from

the temples of an elephant in rut व्यस्तारः L. looking

forward to the i. (of any event) परिणामदर्शिन् mfn MBh

point of i. of certain parts of the body जाहम् ifc

(g कर्णादि) having a hundred issues शतमुख mfn MW.

issue vb F निष्पत् निष्पतति RV, etc —

विनिष्पत् विनिष्पतति MBh, R, etc — विनिर्यो,

विनिर्योति MBh, Kāv, ~~et~~ etc — अभिनिःसृ Suśr.)

→ निष्पद् निष्पद्यते Mn, MBh, etc — प्रवृत्

प्रवर्तते (ep also प्रवर्तति) VS, Br, MBh, etc — सम्प्रसिच

pass सम्प्रसिच्यते Hariv, Suśr — सृ cl 1 (Dhātup

22.42) स्रवति (ep and m.c. also स्रवते).

to i. forth उच्चर् उच्चरति, उच्चरते (Pāṇ. 1.3.53)

RV, AV, VS, SBr, Bāgh, etc — उदीर् caus pass उदीर्यते

— प्रकृ प्राकिरति R, Suśr to i. from प्रसृ प्रसिसर्ति

(only Ved), प्रसरति (sometimes also प्रसरते) (abl)

RV, etc — विनिष्क्रम् विनिष्क्रामति, विनिष्क्रमते (abl)

MBh, R, etc — विसृ Ā (abl or तस्) MBh —

विष्णु विस्त्रवति(abl) ŚBr, MBh — संचर् संचरति (rarely

संचरते) (abl) ŚBr — सम्प्रसृ सम्प्रसृति(abl) Up, R

— स्तु cl 1 (Dhātup 22.42) स्रवति (ep and m.c. also

स्रवते) (abl rarely inste) RV, etc — स्रन्द cl 1 (Dhātup

18.22) स्रन्दते (ep and m.c. also स्रन्दति) (abl) Bhatt

to i. in drops उद्धृत् उद्धृति Bhp to i. out विनिः

सृ विनिःसरते निनिःसरते MBh, R, etc — उद् cl 7 उनत्ति

cl 6 उन्दति, उन्दते to i. violently (as blood from a

wound) अतिप्रवृत् Ausr to let the contents (of anything)

1. out उच्चर् उच्चरति, उच्चरते (Pāṇ 1.3.53). ~~to i.~~

to i. forth
forth (as hymns or prayers) वच् pass वच्यते RV to

cause to i. उत्पद् caus उत्पादयति(rarely उत्पादयते) Hariv

MBh, Yājñ, Mn, Kathās, Hit, etc — (as milk from the

mother's breast) उद्गम caus उद्गमयति .

issued adj ✕ निरर्गत — विनिर्गत R, VarBrS, etc.

— IX प्ररुत MBh, Hariv — प्रोहित Prab.

issued
having ✕ गतिमत् Suśr i. forth विनिःश्रुत MBh,

Kāv, etc i. from अभिनिःश्रुत (abl) ChUp (KāthUp),

Yājñ, etc — प्रच्युत (abl) AV, MBh, etc — प्रवृत्त

(abl) VS, etc — प्रसृत (abl, comp) SvetUp, MBh, Kāv,

etc — विनिर्वृत्त (abl) R i. out उदीर्त MBh, R, Suśr,

Kum, etc i. violently अतिप्रासृत to be i. निश्चारयितव्य

Car.

issuing adj F निर्यत् MBh, Kāv, etc — विनिर्यत् ^{W.}

उल्लस W — प्रवर्तिन् Kālid, Śatr.

issuing
i. against विसर्पिन् (comp) MBh, Kālid i. from

अभिनिःसृत (abl) ChUp (= KāthUp) Yājñ, etc औद्भिद

MBh, Śuśr — प्रसर्पिन् (comp) Śak (v.1.) — प्रसारिन्

(comp) Śak — विसर्पिन् (comp) MBh, Kālid — विसारिन्

(comp) Ragh, Śis i. in संवर्तिन् f(वि) Divyāv i. at निःसर

i. two invitations

द्विप्रैष

AitBr.

issuing n / विनिर्गते f Car. अभिनिष्पतनम्

— N उद्भुसता w — विस्त्रवः w —

Jātakam — विस्त्रवः Hariv, विश्रावः .

i. abundantly अतिप्रवृत्ति f i. forth विनिःसरणम् MW

— निष्पन्दः w i. from विस्तृति f (abl) VarBrS, विस्तृति

i. (of any fluid) निस्पन्दः MBh, Kāv, Susr, निष्पन्दः i.

quickly निष्पतनम् R.

it † तद् n RV, etc. एन — सीम् ind

RV. It

→

ind RV.

at the place of Ita इत्तायास्पदे ind RV, AV.

a kind of grain, *Panicum Italicum* अत्यन्तरुकुमारः.

itch n X कण्डू, कण्डू f Susr, Kum, etc कण्डूति

f Bhp, Sāh, etc — कण्डूयन्म् Kātyśr, Susr, Ragh, etc —

कण्डूतभावः Naish — खर्जु f L.

II कच्छू f Susr — खसः L — पीतस्फोटः L

— राफा (un3.40) L — विचर्चिका^{Susr} — सुकण्डू

m L — सुकण्डू f L, कण्डू .

'i.-remover' खर्जुघ्नः Gal.

itch vb / कण्डूय Nom कण्डूयति, कण्डूयते Sārng

— कण् Ā BhP.

itching adj कण्डुल Car, कण्डू, कण्डू f Susr,

Kum, etc — कण्डुल, कण्डूल Car, Sīs, Sch — कण्डूय f

(आ) Susr — कण्डून् Sāh — कण्डूमत् Susr.

attended with itching सकण्डूक Susr feeling a
सकण्डू

desire to i. कण्डूजुष्

Hcar 44.7.

itching n कण्डूयनम् Kātyāśr, Susr, Ragh, etc

— कण्डूति f Bhp, Sāh, etc — कण्डूया Comm on Pāṇ,

Vop, कण्डूयितम् — खर्जु f L, खर्जु f Un. ,

II सृकण्डु f L, कण्डू — (of a wound)

कुमुचुमायनम्
कुमुक Susr 1.42.11.

itching
i. of the limbs गात्रविघर्षणम् Dhātup a painful i.

of the ear कर्णकण्डु f Susr.

itchy adj ४ कण्डू

Uttarar, Bālar — कण्डूर

Kās' on Pāṇ 5.2.107.

Itihāsas १ II आप्तवाच् f T .

the I. and Purānas इतिहासपुराणम् Hir.

its adj ‡ तदीय

(Pāṇ 1.1.74, Kās) MBh 8.

675, R 4.21.35, Ragh, etc.

being on itself आत्मगत mfn MBh 11.566 being

by i. अत्रेणि mfn Bhṛdh 'by i.' स्वरूपेण, स्वरूः (ifc)

—स्वरूपतः ind MārKP a chariot moving by i. यन्त्रविमानः,

यन्त्रविमानम् Kathās existing by i. पृथङ्. निष्ठ mfn MBh

not wanting wheel, i.e. moving by i. अचक्र mfn RV

the state of standing by i. केवलत्वम् VPrāt, Sch.

ivory n I हास्तिदन्तम् MW — नागदन्तः MBh, नागदन्तः

Var, Hit — करिदन्तः W — गजदन्तः VarBrS 79.19.

— रजतम् (रजतः ४ अर्धचादि) L.

consisting of i. हास्तिदन्त Kaus mfn Kaus —

द्विरदमय mf(ई)n Bear an i. doll दन्तपाञ्चालिका

Malatīn i. trade (forbidden to the Jain laymen) दन्तवाणिज्यम्

Hyog 3.98 & 105 i. work दन्तव्यापारः Kād an i. worker

दन्तकारः R 2 made of i. दन्तिदन्तमय mfn MBh 8.1021 —

हास्तिदन्त mfn Kaus — दान्त mf(ई)n MBh, R, Susr,

दान्तक, दान्तिक mf(ई)n R — दन्तमय mfn Mn 5.121

— नागदन्तमय mf(ई)n Heat — अस्थिदन्तमय mfn Mn

5.121 — गजमय mf(ई)n MBh 2.1853, R 5.27.11 —

द्विरदमय mf(ई)n Bear — हास्तिदन्तपरमय mf(ई)n

heat made of pure i. सुधेदन्त mfr MBh.

Ixora Bandhuca n M नीपः L.

the plant *Ixora undulata*

कुकुरजिन्हा

L.

the jack made the शिशिरावरः सुरगः कलः

jack
the jack अणुष्पककः, अणुष्पककः पनसः

, , the फलसः , पनसः .

jack
prepared from the रित्ति the पानस in इति

coat
will. on a the root of the will गर्भः . .

Sec 11 ३ शुगाळः — क्रोष्ट — 10.1.1.

, — क्रोष्ट — 1.1. — क्रोष्टकः

— कुशिकः — कुश्वन् — 1.11

जम्बुकः , , , , , जम्बुकः ^H 1.3.0.

अरण्यश्वन् — कटरवाद्यकः — कुकुताच

— कूरश्वः — खट्खवाद्यकः — गोमाधु

— गोमिन् — द्यौरः

— द्यौरवाशनः — द्यौररासनः — दन्तनिष्काशित

— धूर्तकः — निशाचरः

निशामनः

नीलः

नीलाङ्गः

फेरः

फेरण्डः, फेरुण्डः

फेरवः

Felicis, Fere, Pracand

फेरु

m BHP

भरुजः

भीरु

भूरिमायः, भूरिमाया

भैरवः

मृगतकः

मृगधूतः, मृगधूतकः

मृगयु m

मृतकान्तकः

मृतमत्तः, मृतमत्तकः

लोपाशः

लोमाशः

वच्यकः

H.C.

वनध्वन

वृकः

वृकधूतः

वृकधूतकः

वृद्धवाशिनी

वापसायकः

वापसायकः

व्याडः

L = वच्यक

शायाम् ३१ शाखावृक्षः ३१ शालम् ३१

अधूतः प्रभीरु ३१ सूचकः only ३१

सुकातः , सुगातः सुगातः ३१, ३२ ३१

३१ हृदयः ३१

jaekal
शालामृगः → शालामृगः ३१

शालामृगः ३१ शालामृगः ३१

३१ शालामृगः , ३१ शालामृगः ३१

३१ शालामृगः ३१ शालामृगः ३१

शालामृगः ३१ शालामृगः ३१

a phenistic L. of a jackal (generally regarded as an ani

... शिवा ...

i. क्रौष्टी (gana गौरादि) Lx कोष्टुकी

जम्बुका ... दोरवाशिनी ... रूपका

AV 11.9.15 लोपाशिका L लोमशा (only L)

लोमाशिका VarBrS वृकी Nir 5.21

सृगाली ... सृगालिका ...

Kathas ... सृगालिनी

... गोमायुभक्षाः ...

सृगालवदनः ... सृगालरत्न

1.5 सुगालकण्टकः 1.5 गुण्डिवः

गुण्डिव लोपाकः SuSr, लोपापकः L, लोपापिका

सात्कावुकः, etc.

सुगालास्थिमय इ m

1.5 सुगालः 1.5 सागिक

1.5 किरि 1.5

1.5 सुगालयैनि mMn 5.154

juṣṭiṣa II = स्वरवृषभः Pan 6.2.144 Kāś. रासभः

→ II — स्वरवृषः Pan 6.2.144 Kāś.

~~juṣṭiṣa~~

juṣṭiṣa II चोलः Paish 10.12 11c चोला v.1

चोडः _____ चोली, ch _____ चोडकः Paish 17.51

चोलकः Paish 10.12 कञ्चुक 11c 12c 13c

आ) 1010, 1011, 1012, etc कञ्चुली

अङ्गिका L.

कवयः, कवयम्

(1) 2 . 1 1 . 1

अथ-पादि

1. 100 आ , Pan 0.2.100

कृपासः born on 11th 11th 1911 (with phon)

[illegible]

Ritus .

a bullet ^{jacket} to work is an arm : कूपासि:

water a blue - 1. नीलचैतकवत

Q. 10) वर्णन कवचहर W कवचहर

[illegible]

दन्तुर = दन्तुर आ 100 100 100 100

Naish 7.13 (दन्तुरता abstr.)

नगन्ताथक्षत्रम्

दन्तुर = वन्दीपालः गुप्तिपालकः

→ दन्तुर = वधयपालः

दन्तुर = गुप्तिपालकः

दन्तुर = वधयपालः

Jaina I जैनः

Sarvad 3,7,11

अहितः

Irab,

अहितः II.

II अद्वयवादिनः — अनेकान्तवादिनः —

अष्टकर्मपरिभाषः

I दिग्वसनः

3Sankar

धर्मयुक्तभृत

I परमेश्वरः

L

पाण्डः

MBh, Pur, etc

वकिन

L

विसिच

II Vider, etc

वेदनिन्दकः

, वेदनिन्दिनः

अहितः

Jaina

an adherent of the Jain doctrine स्याद्वादिकः,

स्याद्वादवादिनः

, स्याद्वादिनः

Sarvad 3,7,11

saint आर्हत ३३ ई १२ and the collective .

script writings consisting of 12 parts १. द्वादशाङ्गी L

the daily observances of the . sect समादानम् ,

a J. ascetic कैशलुज्यकः nat, कैशलुज्यनः car

— जिनार्थि — carved . , जिनकृषि —

(क्षणिक) कीरकः

a J. ascetic मलवारिन् — (as a J. ascetic)

वीहारः , विहारः a J. disciple (regarded by

orthodox Hindus as a heretic) श्रावकः IN the .

division of time called era अंशकः the . . .

अष्टम जैनी

J. सम्भोगः life of आ the . . .

mendicant अनम्बरः क्षपणः

especially J. mendicant who . . .

क्षपणकः 1. . . , . . . , . . . , . . .

a जैनायतनम् the . . . जैनाश्रमः

क्षपणकविहारः as — वसति the . . .

the . . . मलधारिण — — — — — यीवरिण —

a J. saint जिनेन्द्रः

Pārsvan

बहुक्षमः

L

(esp) a J. temple वीहारः

विहारः — कथनादि-

कः

a kind of small broom carried by a J. escetic

स्तोत्रिकम्

a particular J. book यापनीय

अर्थफालकाः

a spoke of the time-wheel, viz. a v. division of time

(the sixth of an avasarpini or Ekarātri) अरः

or superior divinity with the ainas अहत् — relation to

the 1. जैन्य the twelve sacred writings or Angas

of the 2. collectively गणिपिटकम् with 3. 1. 2. 3.

(with g.)

metrical formula beginning with 4. भद्रः 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.

tion of the doctrines सद्धमः Buddh, Inscr (with g.)

the chief of the Brotherhood सदाधिपः 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.

Jainism 3. अहितम् — निर्गन्धम् 19. 20.

—

—

a small jalayantra- griha जलहम 6.

the temple of the goddess जलेश्वरी

the temple of the goddess जमदग्निः 7.

जमदग्निः 11.1

the temple of the goddess आर्यीकः 12.

काकजम्बू (bearing dark flowers) काकजम्बू L.

=.

a kind of wood काकजम्बू = काकफला

जलजम्बुका काकजम्बू महाफला

a kind of wood काकिलैसा राजजम्बू

1. 11.

सुदर्शनद्वीपम्

अम्बुमालिका 1900.

अनकतनया 1, अनकनान्दिनी,

अनकात्मजा

अनकसुता, लक्ष्मीजनार्दनम्

Prashnavy.

Jan n I घटः Mn 8, 11, Yajñ 3.144 AmritUp , 13h

घटकः Mn 8, 11, Yajñ 3.144 AmritUp , 13h कुम्भः Mn 8, 11, Yajñ 3.144 AmritUp , 13h आ

कलशः RV, etc , Sak, Hit, etc

कलशम् कलशि

II आवपनम् आवपनी

कपालकः कपालम् कपालः

, SBr, -Susr, etc — वारि f L, वारी

boiled in a j. कुम्भीपाक्य ...

... कुम्भ्य ...

a full jar पूर्णकुम्भः ... आ ...

कनकालुका
कनकाकुला ...

from a holy place भद्रकुम्भः ...

...

of a ... भद्रकुम्भः ... कुम्भिन्

... घटिन्

in Karas ज. निधन कलशम् m Balar a j. containing

a treasure निधानकुम्भः ज. निधन a j. containing

water स्नानकलशः, स्नानकुम्भः ज. निधन a j. containing

water अलकुम्भिका ज. निधन a j. containing उदशशवः

ज. निधन सोमकलशः ज. निधन a j. containing

ज. निधन उदशशवः ज. निधन a j. containing

ज. निधन शिलातृष्णा ज. निधन a j. containing

ज. निधन स्नानकलशः, ज. निधन, ज. निधन, ज. निधन ज. निधन a j. containing

ज. निधन अलकुम्भिका ज. निधन a j. containing

represent water offered daily in the name of धर्मघटः

a j. of oil घृतकुम्भः 11.11.15, 11.11.15, 11.11.15,

it, घृतघटः at a j. of oil स्नेहभाण्डम्,

स्नेहपात्रम् a j. of poison विषकुम्भः it a j. of

with female रत्नकुम्भः 11.11.15, 11.11.15, 11.11.15,

representation of the 5 elements महाभूतघटः 11.11.15, 11.11.15, 11.11.15,

with a female दण्डकमण्डलु 11.11.15, 11.11.15, 11.11.15,

11.11.15, 11.11.15, 11.11.15, 11.11.15, 11.11.15, 11.11.15,

a j. with water उदकुम्भः 11.11.15, 11.11.15, 11.11.15,

गुरुः, गुरुः

9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 8

प्रख्यावनी कुम्भी

व्यवसाय: ... उपकुम्भम्,

अकृमन, अकृम
ind was one who eats as much as

कुण्डाशिन

कुशाशेन्
कमलकुम्भे

subject of the practice of ayurveda

प्रश्न-१. कक्षा वृत्त का चित्र

कुम्भेन रजतकुम्भः

कुम्भो VS, AV, TS, etc a small water-j. कुम्भः

(01/08/2022) आग , , १०० कक्षीय

the value of r is $\frac{1}{2} \pi$ giving the band

For २. करस्थाकेन १.१११ ३. उदककुम्भ

उदकुम्भ उदकोष्ठः

| | | |
|-----|-----------------------|---------------------------|
| Car | — उदपात्री, उदपात्रम् | TS, SBr, KātyŚr, MBh, etc |
|-----|-----------------------|---------------------------|

घरी १८ घण्टी

गर्गरी, कलशी

सलिलगर्शि प्लेन इकोदञ्जनम् कृष्ण

speaking in a foreign jargon . unintelligible to

संस्कृत-शब्दकोश-प्रकाशक (१९००)

demons on the stage पेशाची

jasmine n & लिलुभाविनी Npr.

→ आरुपुष्पः — व्यक्तव्या

सुसुश्रेया स्वतन्त्रपुष्पा .

an assemblage of jasmines कुन्दिनी

110

Masses of flowers मुद्रम् the masses of the

flower of a plant लोचनम् १. सौमनस्यावनी the flower of the

flower of a plant शिखरम्, शिखरम् flower of a plant १. (flower)

कोक the flower of a plant १. देवता

मातिका १. शिशुगन्धा the flower of a

flower of a plant मोहना the flower of a plant १. मोहना

a variety of flowers मातृमाता the flower of a

flower of a plant सौमनस्यावनी सुमना सुमनम्

white j. दर्शनोज्ज्वला ' having teeth resembling

the teeth of the j. शिरसरश्मि

मकुल ज. मकुल ज. मकुल ज. मकुल ज. मकुल ज.

पाण्डुरम् ज. पाण्डुरम् कुन्तम् — वरम्

ज. अतिगन्धः — कर्मा

कस्तूरामलिका — कुन्दः (Un 4.101) MBh, etc

— पक्रवन्धना — जनष्टः — शारा

— त्रिपुरमालिका, त्रिपुरमाला — त्रिपुरः

गन्धनिठ्या — गन्धराजः — गन्धवती

गन्धसारः — रमयन्ती — दुर्लभः

— त्रिपुरा — प्रसहन्ती — मालिन् —

— मकरन्दः — महामोदः — मुग्धः

— मृगेशः — यूथिका — यूथो

— यूथिका — वटपत्रा — वनहासः

— वसन्तजा — बाला — वनहासः वासन्ती

— विचकिलः — Balar, Dhūrtan — वटप्रियः

— शिलीन्द्रम् — श्रीपदी — श्रीवल्ली

— शेषना — सनापुष्पा — सप्तपत्रः

सितपुष्पा सुरभे सुरभा

सुगन्धविका, सुगन्धयुधि स्वगन्धाविका, स्वगन्धातो

r ...

दन्तपत्रकम्

a kind of small j. सेवनी (Runda)

कीन्द ...

मङ्गलः ...

रसस्वरा ...

मष्टापद ...

अजय्या — गन्धाद्या — नागपुष्पिका

मनोहरा — पोतगुथी — पोतिका

गुन्तोष्ठा — शिखरी — शुक्ला

स्वर्णगुथी — हेमा — हेमो — गुन्तोष्ठा

वालकुन्दः to resemble j.

from A.

to resemble j सितपुष्पाय from सितपुष्पावले

Kāv

Arabian jasmine I

सप्तला

Susr, Pāncar, Hear

— मद्यन्ती

L

मद्यन्तिका

Var Yogay.

— लजा

=

— भद्रवर्मा

=

— भूपरी

— भूमिमण्डा

—

मकुरः

—

मुक्तबन्धना

— लूलामकेटः

—

शिरवारिणी

—

शुचिमलिका

— नयमलिका

—

रासभवन्दिनी

—

— सैता

हसन्ती

L.

a kind of Arabian j.

शक्तिभीरु

हसन्ती

m L

resemblingthe buds of the Arabian j.

शिरवारिन्

अतिमोक्ष

Amaloma. articulata = I गुरिका 1014, 1015.

II अम्बष्ठा L — गणिका L — जननी

बहुगन्धा L — बालपुष्पिका, बालपुष्पो भृङ्गानन्दा

— मनोज्ज्वला L — मागधी L — मानवी

— शङ्खधवला — शङ्खपूथिका — शिवा

मोहिनी

मालती १, २, ३

जाती- १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४६, ४७, ४८, ४९, ५०, ५१, ५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६२, ६३, ६४, ६५, ६६, ६७, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२, ७३, ७४, ७५, ७६, ७७, ७८, ७९, ८०, ८१, ८२, ८३, ८४, ८५, ८६, ८७, ८८, ८९, ९०, ९१, ९२, ९३, ९४, ९५, ९६, ९७, ९८, ९९, १००

वेतकी — जाति — मधुमल्ली — मधुमाली

मनोसा (only L) — मनोहरा L — राजपुत्री

रवली — सुकुमारी — सुकुमारी — सुराप्रेया

सुराभिगन्धा — संध्यापुष्पी — हृद्यगन्धा

blooms of grandiflorum - मालती

the flower of

j. grandiflorum जनेष्टा L.

the shrub Jasminum hirsutum अट्टहासकः

Jasminum jacquii बल्लिकण्टकारिका .

Jasminum multi-florum कुन्दः (n .1.1) , etc

the flower of . multiflorum तपस्यम् . multi-

दलीला मनीहर आ or ई

— मुक्तापुष्पः L — वीरः L — माध्यम् L

the shrub j. multiflorum अट्टहासकः .

Jasminum pubescens कुन्दः (n .1.1) , etc.

the flower of J. pubescens. तपस्यम् L J.

pubescens दलीलाः — पालेन्दः W the flower of

j. Pubescens माधयम्

jasminum Pubescens मुक्तापुष्पः

Jasminum Pubescens नवमालिका, नवमल्ली

नवमालिका Var, Susr, नवमाली L — आस्फोटा

5.7.19.

Var L लृणशून्यः 1.4, लृणशूल्यः 0.5

उष्ट्रपादिका करुणमल्ली, करुणामल्ली

ग्रीष्मभवा, ग्रीष्मोद्भवा, ग्रीष्मी, ग्रीष्मी

नेपाली — भद्रवल्ली — मृगप्रियः

ननवन्दिका — वनमालिका — वार्षिकी

वृत्तमालिका — शतभोरु — शिखरिणी

शृङ्गिणी — सितपुष्पा — सुकुमारा

सुकुमारी — सुवन्माळा — सुख्या, सुलभा

L. — सूचिमालिका L.

Jasminum

कामुकान्ता — कुमारी

L.



> सुकुमारिका L.

the jata arrangement of a bedic plant मोदिनी अजमोश

the jata arrangement of a bedic plant मोदिनी अजमोश

the jata arrangement of a bedic plant अजमोश

the jatuka plant अनेष्टा L.

jaundice ॥ पाण्डुरोगः Susr, Susr — पाण्डु Susr

पाण्डूयमयः Susr, पाण्डूति Susr — पाण्डुकः Susr

॥ विरूपः Gal — हरिम्न m PV, AV.

कामलिन

customary in jaundice Susr Ser 6.13 unreliable

॥ पाण्डुरोगघ्न, पाण्डुरोगनाशन mfn Susr a disease like j.

कालेयकः Susr a remedy for j. कामलः, कामला Susr, Susr

Best — पाण्डुर Susr a particular disease j. लाघरकोलसः

॥ हलीमकः Susr a remedy against j.

हरितभेषजम् AV suffering from j. कामलिन् mfn Susr

of J. कामलिक refn Car 6.18

Samulind and पाण्डुरोगिन् पाण्डुकिन्

पाण्डु, पाण्डुक पाण्डामविन्

ज्वरिन न लोभरः, लोभरम् । अथ विधिः

कश्मुत्तम् well अस्त

(— काशूली — गड़, —, गड़क, गड़क

वर्णः _____ विशिखः _____ शल्यः, शल्यम् _____

हृत् - आ , समिष् - समिक् ८.

javelin mfn
X. प्रासिक

स्युत्तमरिन् ॥ ८३७ ॥

the word भिन्दि पात्रः, भिन्दि पात्रकः, - , cc a short

मिन्दिपालः, मिन्दिपालकः ; १

~~f~~ VarBrS हनु, हनू f RV, etc, हनुका f VarBrS,

← हनु - - - - - जम्भः , 11.7 (3) , 15.1 , 17.1

Q.1-6 _____ जम्भ्याः _____ .1 .~~+++~~

jaws

आसन n (collective in 3.1.2) , ...

१. आस्यम् (१०० ०० ००) , , ,

MBh, etc. — ग्रसनम् BHP 3.13.35 — वक्त्रम्
वक्ष्यम्

etc — वदनोदरम् — स्रक्कः, स्रक्कम्.

'jaw-seizure' दनुग्रहः under the jaws of the law

प्राग्वन्तुः सावित्री सर्वज्ञः सर्वशक्तिः कृष्णः,

कुञ्जम् .

in
having the jaws (२२.३.३०००) हानव्य ३३.३०००

having the jaws हनुमेदः ३३.३००० having the jaws सुशिप्र

३३.३००० , सुशिप्रिन् ३३.३००० having the jaws दीप्तास्य

३३.३००० ३.७१०२ having the jaws चनुहनु ३३.३००० ३.११:७ ३३.३०००

having the jaws सुजम्भ ३३.३००० , सुजम्भन् ३३.३००० ३.११:१२

having the jaws सुहनु ३३.३००० , having the jaws

महाहनु ३३.३००० , having the jaws हनुमत्

३३.३००० , etc having the jaws स्तब्धहनु ३३.३०००

strong j. हनुत् — — सिध्मादि —

lion सिंहनु mfn Buddh the inner part of the j.

अन्तर्जम्भः — — रणमुखम् —

which falls into the j. of 'ham' or 'ant' यमदंष्ट्रान्तरंगतः

from above j. 'ham' and हिरिद्रिप्र —

, हरणशीलहनु opening the j. wide जञ्जभ्यमान

2.5.1.4, 'जञ्ज', 'जञ्ज', 'जञ्ज' जञ्जभान (Kara 111)

जञ्जभत् (ŚāṅkhŚr 4.20.1) open j. व्यात्तम् AV, VS,

the action of the j. हनुभेदः — pressed

the 1. जम्भसुत mfn PV 10.80.2 relating to the

हन्व्य आ relaxation of
the 1.

हनुस्वनः Deer.

the 10 or 11-12th अधरहनु - the 10 or 11-12th

उत्तरहनु f AV 9.7.2.

blue jay X चाषः RV10 .97.13, RPrat , In 11.

12, Tān 1.147, , etc — दूकः

स्वर्णचूड (prob.) — (prob.) स्वर्णचूडः ,

कि कि —, कि कि दिवः, कि कि दिवि —, कि कि दीवि

— 10. 7.1, कि किन् —, कि की, कि की दिवः, कि की दिवि, कि की दीवि

— की कि — (कि कि) — चालः — दिवि

— I कि की दिवि — दी वि —

blue jay नीलकण्ठः

— मणि कण्ठः — शकुन्तः

स्वर्णचूडः, स्वर्णचूडकः L.

The blue-necked jay नीलकण्ठः L.

consist of blue days चाषमय In Near Total-

Page No. 17 Date 17/11/2023

Amorous सु X इष्य ^{अप्र} 18.1, 19.1, 20.1 — इष्य

(11) इष्यु, इष्यलि, इषलि

कृतेष्वि मत्सरिन् , , etc -- मात्सर

ई, मात्सरिक — मत्सर — स्पृह्या

संस्पर्धन्, etc स्पर्धालु स्पर्धति

संस्पर्धिन् /

असहन आ क्रुद्धि

संघर्षिन् संघर्षशालिन् Katha

संघर्षिन्

jealous वेन् वेनति सेर्ष

आ समत्सर उद्दिश्य

साभ्यसूय

नाडुमत्सरः

सदोपपन्नं धोराधोरा सदोपपन्नं

आशि - सदोपपन्नं सदोपपन्नं सदोपपन्नं सदोपपन्नं

सदोपपन्नं सदोपपन्नं सदोपपन्नं सदोपपन्नं

मन्त्रय मन्त्रयते मन्त्रयते मन्त्रयते

सदोपपन्नं = सदोपपन्नं सदोपपन्नं सदोपपन्नं

jealousy = ईर्ष्या अ, आ, इ, ए, औ, etc.

ईर्षितम् — मत्सरः अ, आ, इ, ए, औ, etc. — मात्सर्यम् अ, आ, इ, ए, औ, etc.

अ, आ, इ, ए, औ, etc. — असूया अ, आ, इ, ए, औ, etc. — अभ्यसूया

अ, आ, इ, ए, औ, etc. — संस्पर्धा अ, आ, इ, ए, औ, etc. —

→ = अक्षान्ति अ, आ, इ, ए, औ, etc. — अपधानम् अ, आ, इ, ए, औ, etc. — धीरता,

धीरत्वम् अ, आ, इ, ए, औ, etc. — मना अ, आ, इ, ए, औ, etc. — शम्बलः, शम्बलम्

(also with) शम्बल अ, आ, इ, ए, औ, etc. — संहर्षः अ, आ, इ, ए, औ, etc.

jealousy विमत्सर अ, आ, इ, ए, औ, etc. — विमत्सरिन्

jealousy निर्दुःख अ, आ, इ, ए, औ, etc. — समत्सर

संघर्षः प्राप्ति

प्रणयमानः

मानकलहः मात्सर्यं कृ

निर्मत्सर

उपहासः Kathas, Pagh, Sah.

शोणरत्नम्

jerk = संक्षेपः Amr, Śis, Kathās, etc —

वेगः Amr, Śis, Kathās, etc

jerk अनुदघातः Amr, Śis, Kathās, etc. सोत्सेधम् Amr, Śis, Kathās, etc

निःस्फुट् & निःस्फुरति to S.

उच्छल् & उच्छलति Amar, Śis, Kathās, etc.

उच्छलित Amr, Śis, Kathās, etc —

समुच्छलित Amr, Śis, Kathās, etc

संक्षोभेन * संक्षोभेन Cat.

समुच्छ्रित Cat.

jest = उपहासः SRr, ParGr, MRh, etc — पारिहासः

Parv, etc — पारिहास्यम् — हास्य —

etc — हासः (1st) आ — हास्यपदवी

Hariv — हसना — उपहासगिरि —

— अवहासः — केलीकलितम्

— क्ष्वेलनम् — 11.17.32, क्ष्वेलि — 5.1.1, 5.1.2,

10, 11, केलि — क्ष्वेलिका — 5.1.1, क्ष्वेलितम्

क्ष्वेलितः — 10.22.12, (1) 11, (क्ष्वेडित)

← 14.17.32 (10) — टट्टरी — नर्मन

etc. — प्रीतिम् — प्रेमन् —

व्याहारः Bhar, Dasar, etc.

in jest नर्मणा — परिहासपूर्वम् —

an object of ^{j.} ~~jest~~ हासास्पदम् — परिहासवस्तु —

anc a particular kind of j. (for exciting laughter)

सविडालम्भ (7) a mar a marvel in j. केलिकलहः

I uttered in j. परिहासविजलित with laugh.

jest is addressed to the audience by the female

जम्बूलम्.

jest vb भण्ड cl 1 भण्डते क्रीड् / क्रीडति

lājñ, etc विक्रीड् / विक्रीडति

स्फुण्ड cl 10 स्फुण्डते (v.l. for स्फुण्ड) स्फुण्ड

cl 10 स्फुण्डयति

jest
to with परिहस् परिहसति (acc)

स्फुण्ड (v.l. स्फुण्ड) cl 10

स्फुण्डयति

person jested with privately

उपांशु-क्रीडितः

हासकः उपहासकः

प्रहासकः परिहासवेदिन् भण्डः

विदूषकः

← चाटुपटु, भण्ड, ^{चाटुकु} नमठः

नर्मदः L _____ (prob) शालकः Pan 1.4.106 Sch.

अ हूँ जेस्टर वादययु _____

भण्डधूर्त निशाचरः _____

आत्मनीनः _____ आत्मवीरः _____

आत्माधीनः _____ प्रीतिदः _____ शालकः

राजभौतः _____

jesting adj हसित Kathās क्रीडनक इका)

L .

jesting

for the purpose of making fun of

male relatives जम्बूलमाळिका 10000 J. 1000

हसन f(आ) Pancar.

jesting n परिहासः हसिका L.

kind of jesting परिहासशील AV, MB 201 322 etc.

सपरिहास mfn Kad.

jet n धारा.

jet
a kind of water वाथ्यारा ivya वज्रः, वज्रम्

(with अपाज्) AV, etc MB 201, 322 etc thin j. of water

वाशिलताः

jewel n ± मणि m (f only L, ई f Sinhās)

RV, etc रत्नम् Mn, MBh, etc.

अल्पसारः Jain आकरजम् L आनूकम्

RV 5.33.9 आमुक्ता, आमुक्तिका Divyāv उपलः

Yājñ 3.36, Śis 3.48, Kir गुणनिका Ānand 3, Bālar

6.29 पाशशिला L तः L नः ±

प्रस्तरः L मणिकः MW मणिरत्नम् Hariv, R

माता Kād शैविणिकम् L वसु n

विच्छाद्यः L वैडूर्यम् (rarely वैडूर्यः) (lfc)

शैवाधि m (L also n) RV, etc सरकम् L सारङ्गः

(lfc f आ).

being a jewel रत्नभूत mfn NaI 'Brhaspati's j'

गुरुरत्नम् L a defect in j. मणिदोषः L a flaw in a j

मणिदोषः L having the colour of a j. मणिराग mfn L

'j.-armed' रत्नबाहु m L 'j.-bow' मणिधनु m (AdbhBr,

Āpast) मणिधनुस् n (Gaut, ParGr) — अलंकारभाण्डम् Mricch

a j.-box सुवर्णभाण्डम्, सुवर्णभाण्डकम् Mricch a j. case

उपधानम् Jātakam 'j.-chief', a diamond मणीन्द्रः

Pañcar 'j.-chief', a precious jewel रत्नेन्द्रः Pañcar

'j.-eared', having an ornament of any kind (as a mark) on

the ear (of cattle etc) मणिकर्ण mfn Pān 6.3.115

a j. effecting union (of lovers) सङ्गममणि m Vikr 'j.-

eyed' the Indian crane मणितारकः L j.-handled मणितारक mfn

•Bear 'j.-holed', a root resembling ginger मणिचिह्नः L

a j. in the hood of serpent मणमणि m W 'j.- island'

the hood of the serpent-Anant मणिद्वीपः L 'j.-island'

name of an island रत्नद्वीपः Hariv, Rājat, Tantras

the j. kaustubha (worn by Kṛishṇa on his breast) सुरतोषकः

L 'j.-king' (prob) a diamond मणिराजः Pañcar 'j.-

king' a ruby रत्नराज m L 'j.-lamp' a lamp in

which jewels give out light रत्नदीपः Kathās, BhP, etc

a j.-mine रत्नाकरः (ifc f आ) Pañcar, BhP, etc

'j.-mirror' a looking glass consisting of jewels रत्नदर्पणः

Pañcar a j.-mountain रत्नपर्वतः Sukh 1 'j.-necked'

wearing a necklace मणिग्रीव RV 1.122.14 a j. necklace

रत्नमाला (ifc f आ) Ratnāv, Pañcat, Pañcar a j. of

a man पुरुषरत्नम् Rājat 'j. of a woman' स्त्रीरत्नम् Kāv,

VarBrS, etc the j. of learning विद्यारत्नम् Cāṇ 'j. of

the gods', crystal अमररत्नम् L j. on a diadem मुकुटोपलः

MW, मुकुटरत्नम् Ragh the j. on Viṣṇu's breast देवमानकः

L देवमञ्जरम् L 'j.-river' रत्ननदी Kathās 'j.'

splendour मणिप्रभा Inscr 'j.-tried' ~~रत्नमयम्~~ मणिमिति & L

'j.-walled' name of the palace of the serpent demon Śeṣha

a j. worn as a preservative (against evil spirits etc)

रक्षामणि m Kathās, रक्षारत्नम् Kathās, Rājat j. worn

in a diadem मौलिमणि m Kālid, मौलिरत्नम् MW a j.

worn on the breast वक्षोमणि m Śis a j. worn on the

head पुडारत्नम् Kathās 119 शुचिमणि m MW

शिरीरत्नम् L शिरीखामणि m Kāv, Kathās शिरीमणि

m Ritus, VarBrS, etc a j. worn on the throat कण्ठमणि

n L a j. worn upon the neck काकलः (?), काकलम् W

काकिलः W a kind of dark j. ताक्ष्यरत्नम् Kathās

a kind of j. आवर्तः
L मणिविशेषः MW मणिचक्रम् L, पञ्चकान्त

— मयूराङ्गि L — सौभासिनिकम् Divyāv a precious j.

महामणि m MBh, Sak, BhP — महारत्नम् Kathās,

SaddhP, Prasāṅg 'round j. (in a coronet)' पद्मयूडा मणि m

'sky-j.' the sun द्युमणि m Hcat adorned with a

~~necklace~~ necklace of jewels रत्नमालिन mfn RāmātUp. to

resemble a jewel मणीय Nom मणीयते Cat adorned

with jewels मणिमत mfn BhP adorned with precious j.

महारत्नवत् mfn MBh blazing with j. ज्वलन्मणि mfn

W a collection of 5 j. पञ्चरत्नम् ~~consisting~~ consisting

of different precious j. नानानर्थ-महारत्नमय mf(इ) n

Kathās consisting of j. मणिमय mf(इ) n MBh, Hariv,

Kāv, etc — रत्नमय mf(इ) n R, Bhartr, etc

— मणिरत्नमय mf(इ) n MBh consisting of

precious j. महारत्नमय Kathās consisting of silver
and gold and j. रूप्यवर्णमणिमय mf(ई)n HParīś consist-

ing of the 5 j. पञ्चरत्नमय mf(आ)n Heat contain-

† j. मणिरत्नवत् mfn MBh — रत्नगर्भ mfn MBh,

R a cow symbolically represented by j. रत्नधेनु f Cat

decorated with various j. विविधोपलभूषित mfn MW an

ear ornament consisting of j. मणिकर्णिका entirely

studded with j. सर्वरत्नमय mf(ई)n MBh, R the 5 j.

(viñ gold, silver, pearls a kind of diamond (rājāvarta)

and coral) रत्नपञ्चकम् Heat formed of j. मणिमय mf

(ई) MBh, Hariv, Kāv, etc — मणिरत्नमय mf(ई)n

MBh 'garland of j.' मणिरत्नमाला 'having a necklace of

j.' रत्नमालावती Pañcar having a staff and an umbrella

adorned with j. रत्नदण्डातपात्रिन् ~~mf~~ mfn Heat ^{no} having

j. अमणिव mfn (NBD) ŚāṅkhŚr j. given to one's bride

अशोकभाण्डम्, अशोकभाण्डकम् Lalit a lamp in which j. give

out light रत्नदीपः Kathās, BhP, etc made of j. रत्नमय

mf(ई)n R, Bhartr, etc made of all (kinds of) j.

सर्वरत्नमय mf(ई)n Kathās a mountain containing j.

रत्नपर्वतः R the 9 j. (the 9 men of letters in the

court of Vikramāditya) नवरत्नम् 'the 9 j. (on the court)

of Vikramāditya' विक्रमनवरत्नम् an ornament made of j.

रत्नाभरणम् MW a palace adorned with j. रत्नप्रसादः Kathās

possessed of all j. सर्वरत्नसमन्वित mfn MBh rich in j.

बहुरत्न mf(आ) n Sinhās set with j. रत्नानुविद्ध

mfn A a stealer of j. रत्नचोरः Bear the three j.

रत्नत्रयम् — रत्नत्रयम् a throne ornamented with j.

रत्नासनम् RāmatUp well adorned with j. सुभाषि mfn AV.

jewelled adj ± माणिमत BhP.

^{jewelled}
a/j floor माणिभू f Megh a j. stick माणियष्टि

f MW wearing a j. girdle वसुमखल Pañcar.

jeweller n ± भाणिकारः VS, R (ई f Kālac) —

भाणिकः Campak —

११ भाणिकः L — भाषवर्धकः L — रत्नबन्धकः Hcar,

Sch — वैकरः — वैकारिकः Vcar — वैघरिकः L

— साधु Hit.

कुवैकारिकः
a bad jeweller Hcar.

wild jew's thorn द्विपणी L.

jina n महाम्रमणः Gal. —

म कनिष्ठगः L कालिकासनः L क्षीणकर्मन m

तथाराजः W त्रिजगदीश्वरः Bhatām 14 धर्मकालः

(धर्मकाय?) Gal बाहुलः Gal महाराजः m Gal

रागाशानि m L वृद्धवादिन m Gal समः Gal

समन्तभद्रः L सर्वामिन m Hyog (with Jainas)

साधु W सार्वः L (with Jainas) सिद्धः —

सुविद m Gal — स्वेदमलोद्भिदेह L.

jēna

a ~~ज्ञ~~ (one of the generic terms ~~ज्ञ~~ for a deified

teacher of Jainasect) पुरुषोत्तमः relating to the jinas

जेन

(m (ई) n Sarvad 3 f, Pārsvan 2.36 a worshipper of

the j. जेनः Sarvad 3.7.11.

jingle vb ± झणझणाय Nom Ā Mālatīm 1.25²⁵ , Kād,

Hear — रण cl 1 (Dhātup 13.2) रणति Kāv, Pur

— शिञ्ज cl 2 (Dhātup 24.17) शिञ्जते (according to Vop

also cl 1, 10 शिञ्जते, शिञ्जयते) RV, etc — शिञ्जा Hear,

शिञ्जा, शिञ्जः . ~~XXXXXXXXXX~~

to cause to jingle टात ind with √कृ Prasannar 1.32.

a jingling sound ञः L.

jingling n ± झङ्कारः Pañcat, Vikr, Kād, Bhartr,

etc, झङ्कारितम् 1.97 (v.1. टंकारित) — झङ्कृतम्

Caitany — झणत्कारः Prab 2.34, झनत्कारः W. —

— झः L — झञ्जनम् W.

jockey n ± हस्यक्षः

MBh.

jocose adj ± उपहासक L सपरिहास Kād.—

— कौतुकिन् W (word) नम्रयुक्त MBh.

jocular adj ± सौपहास sāh — सपरिहास Kād.

jocular
a ~~jocular~~ conversation नमस्कारः Heat a j. expre

ssion सौपहासोत्सासः MW — उत्सासः, उत्सासनम् Sāh

'not (merely) j.' अनमन MBh.

jocund adj ± मख

RV, Br.

jog. vb प्र-पल caus प्र-पलयति Ragh 8.52, Ritus,

BhP, Bhatt प्र-पल caus प्र-पलयति (pass प्र-पल्यते) MBh,

etc प्र-पल caus प्र-पलयति Kāv.

join vb I युज cl 7 युज्नाक्ति, युज्ते (up also

युज्जति, युज्जते ; Ved योजति, योजते) RV, etc

— समायुज समायुज्नाक्ति, समायुज्ते Bhp — आयुज P Ā Śak

— नियुज नियुज्नाक्ति, नियुज्ते ^{Sch on Śak} AV 6.70.2 — उयुज उयुज्नाक्ति

उयुज्ते ^{AV 6.70.2,} ^{(Sch on Śak} — अनुप्रयुज AV, etc — मिल

cl 6 (Dhātup 18.71.135) मिलति, मिलते Kāv, Kathās,

Rājat, etc — उपसंगम उपसंगच्छते MBh — अपिगम

AV, etc — सम्बन्ध सम्बन्धनाति ŚBr, etc —

आबन्ध आबन्धनाति Ā MBh, Daś, Kād — बन्ध

cl 9 बन्धनाति (rarely बन्धीते, cl 1 बन्धाति, बन्धते

MBh, cl 4 बन्धति Hariv) MBh, Kāv, etc — निबन्ध

निबन्धनाति Kāv, Kathās.

II आधियत caus आधियातयते RV 6.6.4 — अनुसंवर

— अनुसंवर caus अनुसंवारयति — अनुसमि cl 2 अनुसमेति

— अनुहा cl 3 अनुजिहीत RV — अन्वते (BR) Ved inf

RV 7.33.8 — अपी (Ved) आप्येति — अभी अभ्येति

Mn, Bhatt — आश्रि आश्रयते MBh, BhP, Kathās,

Pāncat, etc — उद्यु P Ā — उपसंश्रि उपसंश्रयति,

उपसंश्रयते TBr 1, ŚBr 2 — उपसंधा उपसंदधाति, उपसंधते,

ŚāṅkhŚr, RPrāt — उपसंभिद् P Lāṭy 5.1.4 — नस

cl 1 (Dhātup 16.26) नसेत RV — पर्युपस्था (Ā)

KātyŚr, Sch — पिण्डीक MBh, etc — पृच cl 7

(Dhātup 29.25) पुणक्ति, पुङ्क्ति (or cl 2 पुक्त्त Dhātup

24.20, cl 1 पुञ्च्यति AV, cl 3 P RV) RV, etc —

प्रग्रथ प्रग्रथनाति, प्रग्रथति Nyāyam, Sch — यत

cl 1 यतति RV — यत् cl 1 यतते (instr) RV —

यात caus (or cl 10) यातयति । यातयेते) RV —

श्लिष cl 4 (Dhātup 26.77) श्लिष्यति (rarely श्लिष्यते)

Kāv, Kathās — सम्श्लिष caus सम्श्लिषयति Āpast, Hariv,

Kathās — सहन् सहन्ति RV, etc — सम्मानी

सम्मानयति, सम्मानयेते MBh, Kāv, etc — संचर् संचरति

(rarely संचरते) Gīt — संनिपात caus संनिपातयति

GrŚrS, MBh, etc — संनी संनयति RV, TS, Āpast,

— सम्भिद् सम्भिनन्ति, सम्भिन्ते TS, etc

BhP (fig) सिव् cl 4 (Dhātup 26.2) सीव्यति (Ved also

सीव्यते) RV, etc.

II सहन् pass सहन्त्यते Samk — युज caus

योजयति R, Var, Rājāt, etc.

III अडु cl 1 अडुति L — पिण्ड cl 1 पिण्डते,

cl 10 पिण्डते Dhātup 7.21, 32.110 — पिञ्ज cl 2 पिञ्जते

Dhātup 24.18, 20 ली, ली cl 9 लिनति, लिनति

Dhātup 31.31 (v.1. for ली) स्पर्श (v.1. स्पर्श)

cl 10 स्पर्शयति Dhātup 33.7 (in singing) ह्ये ह्येति

ŚāṅkhŚr.

to go and ^{join} to j. another अन्ववगा ŚBr (a Stobha) in

which the chorus of chanting priests does not j. अनुपाय

mfn Drāty, (Sch) to j. a chariot युज cl 7 (Dhātup 29.7)

युनक्ति, युङ्क्ते (ep also युञ्जति, युञ्जते , Ved योजति,

योजते) RV, etc to j. again अनुयुज ŚBr, AitBr to j.

by ascending अन्वाकृह to j. firmly सम्भृह सम्भृहति AV,

ŚBr to j. horses युज cl 7 (Dhātup 29.7) युनक्ति, युङ्क्ते

(ep also युञ्जति, युञ्जते, Ved योजति, योजते) RV, etc

to j. in अभिगृ अभिगृणाति (acc) — उपप्रवद P

AV 4.15.14 to j. in approaching उपसंगम उपसंगच्छते

ŚBr, BhP to j. in a conversation सम्भाष सम्भाषते Vait

to j. (in calling) उपावे उपावैति ŚBr to j. in

coming near अभिसंगे (acc) to j. in following अनुसमि

cl 2 अनुसमेति to j. in going off अनुवी cl 2 अनुव्येति

VS, ŚBr to j. in opposite places व्यतिषञ्ज व्यतिषजति TBr,

Uttarar to j. in order again अनुसमाह CHUp to j. in

separating अनुवी cl 2 अनुव्येति VS, ŚBr to j. ⁱⁿ sing-

ing उपगे उपगायति to j. in the Sāman hymns as

Pratinhartri प्रतिह प्रतिहरते Lāt to j. in wel-

coming अभिसंगम BhP to j. the limbs closely आलिङ्ग

आलिङ्गति, आलिङ्गयति, आलिङ्गते to j. on अनुसन्तान to

j. one's self संसृज संसृजते or pass RV, etc to

j. one's self to युज cl 7 युनक्ति, युङ्क्ते (ep युञ्जति,

युञ्जते, Ved योजति, योजते) (acc) RV — संश्रि
संश्रयते

संश्रयति, (Mn, MBh, etc to j. one's self with संश्रि संश्रयते

— सतन संतनोति (instr or acc) RV, Lāṭy to j.

to आयुज P Ā RV — उपनियुज Ā Kāth —

प्रयुज प्रयुङ्क्ते (rarely प्रयुनक्ति) (loc) RV —

प्रश्रि-प्रश्रयति (loc) RV — यत caus (or cl 10)

समासजति
यातयति (यातयते) (loc) PañcavBr — समासञ्ज,

MBh, Hariv to j. to another संयु संयौति, संयुते, संयुनाति,

संयुनीते (Ved also संयुवति, संयुवते) RV 5.32.10 to

j. together संयुज संयुनक्ति, संयुङ्क्ते RV, etc —

समायुज समायुनक्ति, समायुङ्क्ते Bhp — सम्प्रयुज caus

सम्प्रयोजति MBh, Sāh — सम्प्रयुज समायुनक्ति, सम्प्रयुङ्क्ते MBh, R

— आयुज caus आयोजयति — संधा संधायति, संधत्ते

RV, etc — समे समीति (with योगम्) SvetUp —

अधिसंधा RV 3.3.3 — घट caus घटयति (Pāṇ 6.4.

92, exceptionally घटयते Rājāt 4.548) Susr, Śis 9.87,

Naish 1.46, Ratnāv — (trans) संयत संयतति

RV 6.67.3 — संरी संरीणाति RV, KātyŚr, Lāṭy —

संयु संयुति, संयुते, संयुनाति, संयुनीते (Ved also संयुवति

संयुवते) VS, TBr, KātyŚr, Bhaṭṭ — संस्कृ संस्करोति,

संस्कृते RV, etc — संयुज — संयत caus

संयतयति, संयतयति Sarvad — संतन संतनोति

TBr, etc — समाक्षिप caus समाक्षिपयति TS — समीर RV

— समृ सम्रियति, समृणीति, समृण्वति, समृच्छति (also

समृच्छति, समृच्छते Pāṇ 1.3.29) RV 3.2.1 — यौट cl 1

यौटति Dhātup 9.2, v.1. यौट् (fig) to j. together

artificially वे cl 1 वयति, वयते to j. together

with संश्रि संश्रयति, संश्रयते RV, AV, TāndBr to

j. with संगम् संगच्छते (rarely संगच्छति (only

with an object) (instr with and without सह or सार्धम्)

RV, etc — अवगा (instr) RV 1.174.4, (acc) KātyŚr

— पेटकम् कृ (with instr) — संश्री संशीणाति TāndBr

— सम्बृह् caus सम्बर्हयति (dat) RV to j. with (appli-

ed to rivers and drmlies) विश् विशति to j. with

speech उपपद उपपद्यते (rarely) उपपद्यति AitBr

7.17.5 to j. with one's self संयु संयौति, संयुते, संयुनाति,

संयुनीते (Ved also संयुवति, संयुवते) RV so as to

j. mutually व्यतिषङ्गम् ind ŚBr 'to j. bow and arrow'

संध्य Nom संध्यति to j. together संध्य Nom

संध्यति MundUp, MBh, etc the line which joins the

extremities of the perpendicular and digonal स्वयुति f

Col.

to be joined / युज् ~~pass~~ pass युज्यते (ep also

युज्यति) RV, etc — संधा pass संधीयते — संसृज

संसृजते or pass RV, etc — संहन् pass संहन्यते

Śamk — संसृज् pass संसृज्यते, संसृज्जते MBh.

— ऋ ऋष् pass ऋष्यते MBh, Kāv, etc.

to be j. to संविद् संविन्दते AV, AitBr, ŚBr

to be j. to gether संयुज् pass संयुज्यते to be j.

with सम्प्रयुज् pass सम्प्रयुज्यते (instr) Nir, Hariv,

etc — संचृत् संचृतति (instr) AV 3.31.1 —

सम्भू सम्भवति, सम्भवते (instr with or

without सह loc) RV, etc.

to cause to join together संयुज् caus संयोजयति

MBh, Kathās, MārKP to cause to be joined लम्ब् caus

लम्बयति MW.

to wish to join युज् desid युयुक्षति .#

to wish to ~~y~~ j. together संधा desid संधित्सति

ŚBr.

joined adj I समायुक्त R — युक्त RV,

ŚāṅkhŚr, Var, BhP — योजित MBh, R — योगवत्

MārṅP — युज् (mostly ifc) RV, etc — सङ्गुत

AV, etc — समागत Mn, Yājñ, MBh, etc — सम्बद्ध

ŚBr, KātyŚr — आवद्ध — बद्ध MBh, Kāv, etc —

संहित RV, etc — समाहित ŚBr, MBh, etc —

सहित f(आ) संहित — संध W —

उपाहित L.

II अन्वित, अन्वीत Bālar, Kir —

आस्कृ (BRD) RV 1.186.2, etc — उत्सङ्गित Śis 3.69

— उपसंस्लिष्ट — उपाक f(ā) RV 1.142.7, 3.4.6,

10.110.6 — गुप्त W सङ्गुत — नद्ध MBh, Kāv

— पिण्डीकृत MBh, Kāv, etc पिण्डीभूत VPrat —

प्रगृहीत MBh — युतक L — लङ्गिमय — लिप्त

Un 5.55, Sch — शुक्त f(आ) L स्लिष्ट —

श्लेषित MBh — संहत्य MBh, Kāv, etc —

सत्राच् f(आची) RV — समासक्त MW —

समाहत Nir — समेत Mn, MBh, etc — सम्मिश्र

TS, etc — सम्मिश्र

f(आ) MBh, R, etc — सहभूत Pat — साचय

SBh — स्यूत MW.

joined
not j. आयुक्त — अलग्न 'any one j. to next

one's self' स्वयुम्बन् m RV, स्वयुज m RV, AV as

j. यथायुक्त TPrāt the being j. together सहितत्वम्

TPrāt the being j. with सम्मिश्रता Sarvad closely j.

ससंयुक्त f(आ) Hariv — दृढसन्धि M m —

अविरलित Uttara closely j. together उपसंयत

Susr 101.7 ^{ly} closed j. with संहत (instr) ĀsvSr, Mn, MBh

etc firmly j. सुसंहत f(आ) MBh, Kāv, etc having

the hands j. आभेगृहीतपाणि BhP having the hands j. to-

gether in entreaty संयताञ्जलि MW बद्धाञ्जलि having the

hands j. with संसक्तहस्त (comp) Ritus having their

hearts (mutually) j. संसक्तचित्त (pl with इतरेतरम्)

Rājat having the thighs j. (through obesity) संहितोरु

Pān 4.1.70 inseparably j. with व्यंतिभिन्न Nyāyas,

Sch j. at the ends संहितान्त AV j. by निबन्धिन् (ifc)

MBh, Susr j. by huatsmen मिलद् व्याध Kathās j. (for

(sexual intercourse) उपसंगत (मिथुनाय) MBh 1.6897

j. hand in hand with संरब्ध (instr) AV, ChUp,

MBh the j. hands of bride and husband संघहितौ m du

(with पाणी) Prasannar j. in नियत (loc) R 3.

70.5 j. to युक्त (loc or instr) RV, etc — अनुसंसृष्ट

(instr) BhP — युक्तिमत् (comp) R j. to a hook बडिशयुत

14W j. to gether संयुक्त TS, etc — सम्प्रयुक्त —

सम्प्रयोजित Sāh — संयुज् MBh, BhP — साकम्युज्

RV — संधित MBh, Hariv, Rājat, etc — उपसंसृष्ट

— श्लिष्ट MBh, Kāv, etc — संयुत R, Regh —

सलीन MBh, Kāv, etc — संश्लेषित MBh — संसमन्

AV — संतृष्ण ŚBr, KatyŚr — समायुत Nir j. with

मिलित्
(Kāv, Pañcar — सम्बन्धि (m.c. and in compounds for बन्धिन्)

— प्रतिबद्ध (instr) Kap, MBh, Hit — संहित Mn

MBh, etc — समाहित (instr or comp) ŚBr, MBh, etc —

संधित MBh, BhP — आयुक्त — योगिन् xkxkxxxxxx

'KātyŚr; MBh, Hariv — पुरस्कारः (ifc) — प्रतिसंस्कृत

(comp) Susr — भाज् (mostly ifc, exceptionally with

gen) MBh, Kāv, etc — भूत f(आ) ifc Prāt, Up, Mn,

etc — युत Mn, MBh, etc — विह् (instr or

comp) Hariv, VarBrS, BhP — व्यतिकरित (instr or comp)

Mcar, Mālatīm — व्यतिकरः ifc — संयुत (instr with

with and without सह or comp) AV, etc — संवर्धित

Kāv, Sāh — संविदान (instr) RV, AV, ŚBr, ChUp —

संवेविदान (instr) RV — संश्रित (instr or comp)

AV, etc — संसर्गिन् Kāv, Pur — संश्रयः (ifc) —

संकीर्ण (comp) Yājñ, Sch — समित (instr or

comp) RV, MBh — सित Prab, Rājāt, BhP j. with

a consonant सव्यञ्जन Prāt j. with men सधनीर RV

सहवीर j. with the Ribhus विभुमत् VS, AitBr, ŚrS —

विभुमत् MaitrS j. with the ends सम्बद्धान्त f(आ) ŚBr

j. with the Vajins वाजिमत् Vait j. with the Vibhus

विभुमत् MaitrS — विभुमत् VS, AitBr, ŚrS j. with

the Visve Devah विश्वसहाय Hariv j. with virtue

धर्मसंबद्ध MW j. with virtue pleasure and wealth

धर्मार्थसंबद्ध MW j. with ~~xx~~ wealth अर्थसंबद्ध MW

mutually j. संस्पृष्ट TS, etc one who has both his hands

j. together संयोजितकरयुगल BhP one who has j. the

hollowed palms of the hands बद्धाञ्जलि Mricch one who

has j. with संश्रितवत् (instr) Śak the place where a

part of the thigh is j. to the body लोहिताक्षम् Susr,

Bhpr putting the j. hands to the forehead नियताञ्जलि R

slightly j. आयुक्त L the two hands j. with the open

palms brought together संहततलः W well j. सुयुक्त MW

— सुयुज् RV — सुप्रयुक्त W — सुसम्बन्ध MW

— सुघटित Hit, सुघटितघटित Subh — सुक्लिष्ट

Kāv, VarBrS — सुसंयुत (comp) BrahmaP with j. hands

अवहिताञ्जलि L working with j. effort संहृत्यकारिन्

Bhp.

to be joined संयोजयितव्य Kṛand — योक्तव्य

— योज्य — समाधानीय Un 2.107, Sch — संधेय,

संघीतव्य MW. —

→ H याव्य Pan 3.1.126 — सांनिपात्य KatySr,

to be j. after अनुप्रयोक्तव्य to be j. in addition

अनुप्रयोक्तव्य to be j. together संयोज्य MBh

संस्थातव्य Susr to be j. together by fastenings संतृद्य

ApSr to be j. with योजनीय (instr) योजनीयितव्य

(instr) Sāmkhyak, Sch.

having ^{joined} नियुज्य ind R, Pur, etc.

joinery n ≡ सधारः R.

(comp) Ragh j. the hallowed hands (as a mark of supplica-

tion) संहताञ्जलि Hariv j. the palms of the hands

आवक्ष्ताञ्जलि Das, कृताञ्जलि j. the palms of the

hands for holding offerings of water etc कृताञ्जलिपुट

f(आ) R 1.39.9 'j. the tones of the voice' संहत-

- वाक्काल (du) MarkP j. together संयोजक MW

संश्लेषिन् SāṅkhBr j. together (as an arrow and a bow)

संधारिन् सि a means of j. संयत् f TS संकर्षणम् B&P (said of the eye-

brows) not j. असंसक्त VatBrS wishing to join together

संयुयुषु Bhatt.

joining n * योजनम् PārGr, Hariv. —

→ आश्रयः — आश्रयणम् — (the act of) उद्यावः

Pāṇ — (the act of) उपश्लेषणम् Sarvad — उपसंग्रहः

R, Nir — गर्भः L — पर्वपूर्णता W — बन्धनम्

(बन्धनी L)RV, MBh — यः only L — यावनम् —

(the act of) संश्लेषणम् Susr — सञ्जनम् Naish —

समासञ्जनम् W समासञ्जन.

the act of ^{joining} योगः RV, MBh the act

of j. together संधानम् Vait, MBh, etc the act of j.

with संयोजनम् (inst or loc) ŚBr, etc closely j. the

hands प्रयताञ्जलि mfn Baudh j. in (in singing) उपायः

ŚāṅkhŚr. the j. of one's hands in supplication स्वाञ्जल्यम्

MBh j. one's self आवेष्टः KātyŚr j. (the hollowed

hands) बन्धः Ragh j. together सम्बन्धः (ifc f आ)

ॐ SrS, Samk, Sarvad — ^(ध)प्रतिसंधानम् MBh, Kāv, etc —

संक्लृप्तम् Kād, संक्लृप्ता — सम्प्रयोगः (ifc f आ)

Mricch — प्रयोगः Var j. with समाधि m (instr)

Lāṭy a particular mode of j. the hands मरालकः Cat

a particular way of j. the hands वर्धमानकः Cat —

वर्धमानः Cat treating of the art of j. औद्यावम्.

joint n ~~is~~ संधि m (exceptionally f) RV,

etc — संधानम् TS, Lāty, Śāsr — आस्थिसंधि m Car.

— ~~is~~ अप्ययः Kauś, Śulb — आभिसंधि m —

अरुस् ind L — आस्थिसंयोगः Car — आक्लपकः L,

ग्रन्थि — कण्डम् L, पर्वन् — केनारः L —

गण्डः L — गण्डू f W — परग्रन्थि m L —

पर्वविधि m L — वंशः VarBrS — संश्लेषः SāmavBr

— संधिक (ifc) Kathās.

^{joint}
any ~~is~~ समन् n RV, etc to be possessed in j.

tenure by a number of persons गणभोग्य mfn Inscr

containing joints पर्वत् mfn ĀpŚr, Sch cutting

through the j. समीच्छिद् mfn Kām a disease attacking

the j. वन्दनम् RV a finger joint अङ्गुलीपर्वन् n

growing from joints पर्वयोनि mfn having a hundred j.

शतपर्वन् mfn RV, AV, Hariv, etc having all j.

सर्वपरुस् mfn AV having beautiful j. सुपर्वन्

mfn MBh, R, etc — सुग्रन्थि MW having j. परुष्मत्

mfn परुत्क ĀpŚr, Sch, / — (as grass) परुत्क mfn ĀpŚr

'having long j.' दीर्घपर्वन् m L — दीर्घग्रन्थि m L,

गजपिप्पली — दीर्घकाण्डः L having no j. perceptible

निःसंधि mfn Bālar having the j. of the body relax-

ed स्त्रस्तहारीरसंधि mfn Mricch having the joint turned

eastward प्राक्समास mfn Lāṭy 'having three joints'

त्रिषंधि mfn AV 11.9. f ŚBr 11, AitBr 1.25, Kauś, त्रिरासंधि

having very firm j. सुखिणसंधि mfn VarBrS joint after

- joint यथापर ind AV. Kaus joints and articula-
tions मर्मसन्धयः m pl Dhūrtas 'joint-binding' संस्थि-
वन्धनम्, संस्थिवन्धः Śak j. consideration
एकपिन्तनम् MBh j. effort संहति f Kāv, Pur,
Rājat j.-fracture संधिभङ्गः ŚārṅgS a j. (esp of
a cane) पकस n RV, AV, VS, ŚBr a j. in the stem of
a tree काण्डसंधि m L a j. (esp of a cane or other
plant) पर्वन् n RV, etc a j. (esp of a reed) पकस
n RV, AV, VS, ŚBr 'j.-loosened' संधिमुक्त mfn MW the
j. of a cane ग्रन्थि m Prab 6.8 the j. of a limb
मर्मन् n RV, etc the j. of a reed ग्रन्थि m Prab
6.8 the j. of sinew स्नायुमर्मन् n Suśr the j. of a
tendon स्नायुमर्मन् n Suśr j. of the arm लोहिताक्षम्

Susr, Bhpr a j. (of the body) पर्वज n RV, etc

हारीरसंधि m BhP दशः L the j. of the neck

कुकारम् AV 9.7.1, कुकारी VarBrS 51.9, कुकारिका

Susr सप्तसंधि m Kir the j. of the neck and the

back-bone करूकरम् AV 11.9.8, SB 12 the j. of the

sugar-cane तिरिति m L j. of the thigh कुरुपर्वज

m, n L 'a j. of time' कालग्रन्थि m L a j. with a

socket like a cup (e.g. the shoulder-joint, hip-joint)

सामुद्गः Susr a movable j. (as of the fingers, the

knee, etc) कौरः Susr name of two particular

joints of the body विद्युरे n du Bhpr one whose j.

are broken भग्नसंधि mfn GārūḍaP one who

understands the j. of the year etc ग्रान्थिकः MBh 14.2039,

Pat on Pāṇ 1.4.29 & 3.1.26, Vārtt 15 one who understands

the j. of time ग्रान्थिकः MBh 14.2039, Pat on Pāṇ 1.4.29 &

3.1.26, Vārtt 15 a particular joint of the body विष्णुग्रन्थि

m Cat piercing deeply into the joints मर्मातिग mfn

MBh a secondary joint विसन्धि m SaddhP a single j.

of the stalk of a plant such as a bamboo, ^{cane, reed} (i.e. the portion

from one knot to another) काण्डः, काण्डम् (ifc f आ or ई)

AV, TS, VS a single j. of the stalk of a plant, such as

a cane (i.e. the portion from one knot to another)

(ifc f or) AV, TS, VS a single

j. of the stem of a plant, such as a cane (i.e. the portion

~~from one knot to another~~ (ifc f or)

4V, TS, VS a single j. of the stem of a plant such as a

~~reed (i.e. the portion from one knot to another)~~

(ifc f or) AV, TS, VS

(ifc f or) AV, TS, VS a single j. of the stock

~~of a plant, such as a reed (i.e. the portion from one knot~~

~~to another)~~ (ifc f or) AV, TS, VS

very firm joints सुनिष्ठसन्धयः m pl VarBrS without a

joint अपर्वन् mfn without joints विपर्वन् RV, ~~RV~~ mfn RV,

विपर्वन् mfn Nir 9.25 विपर्वन् mfn AV.

2 I सामान्य mf (आ) n Yājñ, MBh, Susr, etc.

j. (as ~~RV~~ co-heirs who have not divided their inheri-

tance) आविर्भूत mfn Mn 9.215, BhP j. praise सधस्तुति

f RV सधस्तुत्यम्
 — ~~सधस्तुत्यम्~~ RV j. property साधारणधनम्

MW.

beautifully jointed सुकाण्डिन् mfn MW 'soft-j.'

मृदुपर्वकः, मृदुपर्वन् m L well-j. सुकाण्ड mfn MW.

jointless adj ± विसांख्य MBh — अपवर्क SBr.

jointly ± संयुक्तम् ind SevUp — सामान्यम् ind

Mn 7.56 — सामान्या ind RV, MaitrS — सम्बद्धम् ind

MBh 9.3445.

→ संयुक्तम् ind — साक्ष्यम् ind RV — साक्ष्यम्

ind — साक्ष्यम् ind RV, etc — साक्ष्यम् ind SBr,

etc.

jointly

liable एक-वचन-या-प्रविष्ट mfn Katy.

joist n ~~II~~ परिमित् f AV — वैशः VarBrS

— वैश्याः m ~~pl~~ pl BhP.

joke n ~~II~~ परिहासः MBh, Kāv, etc — उपहासगिरि f

L — पारिहास्यम् — हास्यपदव्यः f pl Hariv —

अवहासः Bhag 11.42, BrahmaP — हासः (ifc f आ)

Kathās.

~~II~~ मर्मन् n MBh, Kāv, etc — प्राध्वः L —

प्रेमन् m Sāh — वर्करः L — (in dram.) व्याहारः

Bhar, Daśar, etc.

as a mere joke लीला (ifc) containing a j. नर्मगर्भ

mfn Balar enjoyment of a j. नर्मयुति f Daśar, Sch a

quarrel in j. कैलिकलङ्कः L.

joke vb ॥ दिव् cl 4 दीव्यति, दीव्यते —

नमोऽणि कृ —

→ ॥ स्फुण्ट् cl 10 स्फुण्टयति (Dhātup 32.4 (v.1. for

स्फुण्डु).

^{joke}
to ॥ with परिहस्य परिहसति (acc) MBh, Kathās,

Rājat — क्रीड् क्रीडति (instr or instr Saha or Sārdham

once acc Mricch) Mn, Yājñ, MBh, etc — स्फुण्डु (v.1 स्फुण्ट)

cl 10 स्फण्डयति Dhātup 32.4.

not joking अहडमान mfn R.

joking n ± परिहासः —

± (the art of) प्रीडाकाशकम् Das — नरिष्ठा (AV),

नरिष्ठा (VS).

jokingly ± परिहासपूर्वम् ind Ragh.

no jolt अनुदघातः Kālid a violent j. सैक्षाम्नः

MBh, Kāv, etc.

jolting adj सैक्षाम्नः Car .

(chariot) not j. निरुद्धति Śak 7.10 (v.1.)

jolting n H उद्गुननम् Venis 90.4.

Jonesia asoka n I तीतशोकः MBh — चित्रशोकः

Npr. —

→ H कर्णपुरः, कर्णपुरम् L — किङ्किरातः L —

पक्रगुच्छः L — चित्रः L — ताम्रपल्लवः L —

नरः L — पिण्डपुष्पः (L) — पिण्डीपुष्पः L —

मधु m L — मधुकः L — मधुपुष्पः (only L)

— मोक्ष m L — रक्तपल्लवः L — रागितक m L

— वज्रकुलः L — विशोकः L — षट्पदानन्दवर्धनः L

— सुकुमारः — सुभगः L — हेमपुष्पः (only L) .

coming from the tree Kim-kirāte (or ^{Tonesia} J. asoka) ^{काकिरात}

mfn Ratnāv the flower of J. asoka पिण्डपुष्पम् (L) J.

asoka Roxb (a tree of moderate size belonging to legumin-

ous calss with magnificent red flowers) अशोकः MBh,

etc the plant J. asoka कामुकः L the tree J. asoka

अपशोकः — कान्ताङ्घ्रिदोहदः, कान्ताचरणदोहदः L

— केलिक mfn L.

jostling together on a road सम्बाधवर्त्मन्, (v.l.)

सम्बाधवर्त्मन् men pl Ragh.

journal n ॥ पदभाजिका w.

journey n यात्रा MBh, Kāv, etc प्रयाणम्

RV, etc प्रयाणकम् Kāv, Pañcat, etc संयानम् MBh

R, Hariv यानम् (ifc f आ)

अश्वन् m अश्वगति m Sāh प्रस्थानम्

MBh, Kāv, etc प्रस्थिति f Kāv मार्गः VarBrS.

विदेशगमनम्
the act of going on a journey Kathās, Pañcat

'the act of going the great j.' महापथगमः L

महापथगमनम् MW (returning) after a j. विप्रोष्य ind

Gobh, Gaut, Āpast being on a j. आश्वनिक mf (ई) n

MBh प्राश्व mfn Pāṇ 5.4.85 पक्रिय mfn

AitBr 1.14.4 यातृ mfn RV come from a j.

मार्गगत (MBh, Kathās), मार्गीयत (kathās) mfn comforta-

ble j. सुखसंयानम् R a day's j. रात्रिहगमः Pāṇ Pāṇ

5.2.19 — वासः R fit for a j. प्रायागेक mf(ई)n

MBh, प्रायागिक mf(ई)n MBh, Hariv the going on a

j. यात्रागमनम् R — परथ mfn the hardships of a

j. प्रागेकेशः VarBrS j. (of Buddha) चारिका Lalit,

Divyāv a j. (esp to a distant place) प्रपथः RV, AitBr

the j. of the bridegroom to the bride दीन्दुमी L a long

course of j. दीर्घयाथः, दीर्घयाथम् RV 2.15.3, 5.45.9,

दीर्घवत्सल n W a long j. दीर्घाध्वः AitBr 6.23 —

अस्यध्वन m — प्राध्वनः L 'one who has gone a

~~xxx~~ long j.' महाध्वानिक mfn L provender for a j. पाथयम्

MBh, Kāv, etc, पाथाने Jyot the setting forth on a j.

यात्राकरणम् W a Śrāddha performed before setting out

a j. यात्राश्राद्धम् VP that which is required for a j.

अनुयात्रम्, अनुयात्रा 'who has accomplished a j.' गताश्वन्

mfn MBh 12 with each day's j. प्रतिप्रयाणम् ind Kad going

long journeys दीर्घाश्वग mfn 'making long j.'

दीर्घगति m L undertaking great j. महापथिक mfn

MBh.

journey vb या cl 2 (Dhātup 24.41) याति (esp
पदवीग, यात्राम्
with गतिम्, मार्गम्, अश्वानम्, पन्थानम्,) (often

with instr, acc of the way) RV, etc.

joviality (considered as a masculine virtue) विलासः (ifc

± आ)

(Dasar 2.9.

नन्दकः उत्साहः Kathas, Amar, etc.

अवनम आकल्पकः मुद उत्थानम

उत्सवः , Ragh, Kathas, Amar, etc उत्साहः Vet

उदानः उदयः कम Chp 4.10.5, Vir, etc

कलोत्तः लेखः (with loc, gen. or ifc)

धृति प्रकामः

प्रमदः प्रीति प्रेमन

n L फलोदयः L मद्रम Pan 2.3.73

महस रणः

रण्यम

रथः

रभसः

राभस्यम

रमः

(only L)

रमणम

Subh

रमथः

रामः

BhP

रगलितम

MV

शर्मन

शातम

संस्तवानः

(- हर्षः

accor. to (cor.)

सम्प्रीति

सम्भोगः

f

आ

(only L)

सम्मदः

Hariv, Kathās, Sāh

सम्मुद

f

AV, सम्मोदः

सान्ताम

सुखम

सुम्नन

सूनुताम

RV, AV

सूनुता

RV, TS, Paritr.

absence of joy अनाह्लादः the act of causing j.

प्रह्लादनाम प्रह्लादना प्रह्लादना

मदन मदन मदन

प्रीतिमय इ हर्षज

नर्मद्युति bringing j. (applied to Ush)

सुम्नावरी समभिहृष समभि

प्रमोदिन् प्रमोदिन्

प्रहर्षणकर इ अतिज्ञात

उद्यर्षणम् हर्षकर इ सुरवम्कर

इ — आह्वयिन् — mfn Ratnav — प्रह्लादक

(इका) — प्रह्लादन — इ —

नान्दिकर — with gen.) IBh 2.740 — मद्रकार — mfn Pan

मद्रकार — माहिन — आ —

— रणकृत — रतिकर — इ —

— प्रतिहर्षण —

— सच्चिदानन्द —

— आनन्दधन —

— चिदानन्दमय — mfn Ramatip a cry of i. हर्षस्वनः L

धमनाब्धनः उद्घुष

उद्घुषति

प्रकाटप्रीतिवर्धनः प्रमादः

प्रमादाः सम्प्रमादः

विहर्षः लोमहर्षण

आ लोमहर्षिन्

प्रतिहर्षः प्रहर्षः

माहिन आ feeling no j.

अपहर्ष हर्षयुक्त

सुप्रीतियुक्त — आ —

सुरवदुःखसुहृद —

सुरवत — हषीवत

सुरवमय — ई —

नन्दमितृ — MW —

सम्प्रहर्षः — उद्धर्षः — सुप्रीति —

सुरतम —

महानन्दः — महासुरवः —

सानन्द — आ — साहाय —

संनन्दनः संनन्दः

मनोरथः आ

उदानः अन्तः प्रमादः

हर्षक्रोधौ हर्षविषादः

सुखदुःख

हर्षशोको

प्रमादः प्रमादम

प्रीति रागः

आ or ई (loc or comp) Up, In, Wh, etc j. in

अमृत अमृतानन्दः Ramatap 'j.nector' happiness

आनन्दामृतम् the j. of nectar समरात्सवः

सुरानन्दः j. of happiness j. of no mother सुरवानन्दः

सुरतात्सवः the j. of great interconnection the j. of the

सुरनन्दा the j. of river j. of the heart मनोतहादः

मनःसुखम् the j. of the world j. of no mother

भुवनानन्दः the j. personified as daughter of earth

नान्द the j. personified as a daughter of earth

मुद f Bhj j. personified as wife of Rama and mother

नान्दि for j. personified

प्रीति for j. to

मद्रे तस्य , मद्रे तस्मै like j. सुखवत

गुदध्वनि for j.

प्रीतिमय is not connected with j. निष्प्रीतिक

अहमिमय is not connected with j.

इमिल्लभः is j. मयूरोल्लासकः

सुखमायिन is j.

अपहर्ष is j. अनुमोदक

संतुष्य ind with loud expressions of j.

उच्चैः प्रमोदम् ind Prab.

संसारसुखम् ind Prab.

सुखतराणि ind Prab.

सहर्ष आ ind Prab.

सहर्षित आ ind Prab.

हर्षसमन्वित W — सम्प्रहृष्ट ind Prab, F, etc

हर्षभाज हर्षयुक्त सानन्द आ

आनन्दयु नन्दमित्तु

मुदित समुद सामाद

उलूसित प्रीति

बेद्यानन्द वृद्ध सुखसम्बन्धि

सुखसम्बन्धिन सुखिन

सूनुत आ

प्रमुद = प्रमादत

उलूस उलूसति, उलूसते

विमन्द विमन्दति, विमन्दते विमद

विमाद्यति (trans. also विमदति) to become j. वृध

cl 17 वधति (trans. also, etc to be j. वृध

, etc successively j. अभीमोदमुद 11.7.15

a state of j. excitement प्रीत्या ind IBh, R Ragh, Kathās

प्रीत, etc (trans. also) प्राप्ति

प्रह्लादः हर्षिता

धृतिपरीतात्मन परिछेदनम्

(1) वृध वधमति, वधमते।

वर्धयति, etc. वर्धयति.

नातिमुदावत् नातिमुदावत् आनन्दयितु

Magh.

सामानन्दम् ind. सामानन्दम् सम्प्रदायम्

सम्प्रदायम् साहायम् ind.

साहायम् ind. Prab. सुखम् ind. VS, etc. सुखेन

सुखात् सहृष्टवत् हर्षिण

Pancar — हर्षवत् ind — भद्रम्, भद्र्या ind, v.

— विपन्या, विपन्यया — संतुष्य

ind — सूनुताभिः instr pl.

to be eaten i. प्रीति भोज्य mfn 3rd i. anticipation

हर्षिन् mfn (comp) Hariv, Pancar.

आनन्दता

† ...

प्रीतिसम्बोधः म

(आ)

निरानन्द — अनन्द

निःसुख — निःसुख — निःसुख — निःसुख

निःसुख — अपमुद

निःसुख — निःसुख

अप्रमोदः — अप्रमोदः In 3.61 =

अप्रमदः LBh 12.10414 .

आप्रीतः — आप्रीतः 1. 2. 1. — मत्सर

मन्दसान् — मन्दु — महीयु

मुद्र — रण्व — आ — रण्वित

रण्विते — सुरण — आ

सूनुध — सूनुर — ई — सूनुलावत

सोत्सव

Kathas

(said of Karuts)

विमहस

सूनुतावरी

प्रमद, प्रमन्द प्रेमदति प्रमन्दति (rarely)

प्रमाद्यते

महीय

महीयेते

etc

सुमरवस्य सुमरवस्येते

हृष्टहृदय

प्रीतिमनस

सम्भोगवत्

परिहासशील

Var, Kav

very j.

सुमरव

IV.

pramodanam n प्रमोदनम् — महीया

jubilee n उत्सवः •

judge n I निर्णेतु m Kathas --- सम्प्रेणेतु m W

धर्माधिकरणः adverb धर्माधिकारकारणिक (panc)

धर्माधिकारकारणिन adj --- धर्माध्यक्षः panc adj

at धर्माधिकृतः Panc --- धर्मस्थः mn 8.27

धार्मिकः --- आधिकराणिकः panc --- आधिकराणिकः

आधिकराणिकः --- व्यवहारद्रष्टु --- ch

व्यवहर्तु --- ch

आक्षपाटिकः अक्षपाटिकः अश्वदक्षिकः

कारणिक mn (pana काश्यादि) Pancat कुलिक

Her _____ दण्डधरः Rajat 7.1450 _____ दण्डधरः - दण्डधरः मुख

_____ दण्डनायकः _____ दण्डमुखः

द्रष्टु _____ परवाणि _____ परीक्षकः

Rajat, _____ प्रमाणपुरुषः _____ प्रवर्तकः

राजाधिकारिन्, राजाधिकृतः _____ वारवाणि _____

_____ विचारकर्तृ _____ विचारज्ञ _____

विजित _____ (esp) सभ्यः Mn, LBh, etc _____ स्थेयः

Rajat, Hit _____ (esp. the chief judge of a stationery

court) प्राड्विवाकः Gant,

अक्षपाठकः, अक्षपाठिकः

अक्षदशकः, अक्षदशः

चटुः

गृहपति

धर्माधिकारिन्

रथेयकृत mfn Kathās.

ससभ्य

प्र. १० (v) प्रपश प्रपश्यति (प्रपश्यते)

— प्राप्तिं प्राप्तिनोति, प्राप्तिनुत

मि cl मि १७७७.

मिनोति, मिनुत विद्य ^{८१} ५५

विनक्ति, विद्धे १०.१.१ --- समर्थ समर्थयते

(३००१ समर्थ धाति) , वि, etc. सम्मृश सम्मृशति,

सम्मृशत

संस्कृत of the world . श्रीमति, श्रुत

अन्यथा विशद. विशद. ते

(with अन्यथा) Sak 5.17 .

सम्मर्षिन सम्मर्षिन

विचारसः 17.

judged adj

धूत

विचारित

समर्थित

Sank on Badar j. as to

दुर्विवेचन

Sank on Badar j. as to

j. as to

देशदृष्ट

समर्थित

समर्थित

समर्थित

विवेकव्य

विवेकव्य

विवेकव्य

विवेकव्य

न्यायः प्राच्यः परामर्शः

IB, Bhāṣya — निभावनम् — विवेकित्वम्
विवेकिता,

Yajñ, Bhartr.

अभ्यवरकन्द — केतु —

दर्शनम् — निष्ठा —

परिकरश्लोक — परिच्छेदः —

पृथगात्मता — प्रज्ञा — प्रसमीक्षा

बुद्धि — मति —

रसज्ञता, रसज्ञत्वम् — Kav. Kān. Kāthas — विचक्षणत्वम्

शीर्षकम् साध्यासिद्धिपादः I W.

अविवेकः अविवेक, अविवेक अभावना,

अभावना ' according to one's own j. स्वमनीषिकया।

according to the law of one's j. यथाज्ञानम् ind Gobh,

यथाज्ञेयम् यथाज्ञेयम्, यथाज्ञेयम्।

विचारयसमागमः विवेकः j. विवेकता, विवेकत्वम्

परिसंख्यानम् परिसंख्यानम्, परिसंख्यानम्।

अवबाधः अवबाधः, अवबाधः।

विज्ञानम् विज्ञानम्, विज्ञानम्।

मन्दविवेकः ^{मिन्} मन्दविवेकः मन्दविवेकः

गुणागुणसः आ in MBh 13.24, Sārngī.

j.-sept धर्मासनम् in, MBh, Kāv, etc व्यवहारसिद्धम्

विचारभू-

lightness of j. बुद्धिदत्ताद्यवम् मन्दविवेकः

mistaken in j. विचारमूढ- in MBh, Hit one

विवाकः प्रदष्टु

स्वमनीषा स्वमनीषिका

सविवेकः in Kathas a previous j. पूर्वन्यायः

विष्णुः pronounced as j. दत्तेन्तर to the best of

विवेकः to the best of - विवेचनम् to the best of

भद्रकृतु a sound j. सुप्रतर्कः to the best of

यथामति ind Prāt, BhP, Vedāntas to the best of

यथाबुद्धि to the best of अविवेकता to the best of

निर्विवेकता to the best of निर्विवेकत्वम् to the best of

अविवेचना --- अपरिच्छेदः --- अविशेषसत्ता

दुर्व्यवहारः to the best of

प्रेक्षक

इका

विचारिन (ifc) Bh, Hricch.

गुणतन्त्र

दुरवधारक दुर्व्यवस्थापक

निश्चितार्थ

न्यायसारिणी

judging n प्रतर्कणम् L.

The state of being judged विभावितत्वम् W.

judicature n दण्डनेतृत्वम् Mn

(as defined) दण्डनीति 7.34, 1.35, 1.36, 1.37 etc

(as defined) दण्डनीति 7.34, 1.35, 1.36, 1.37 etc

etc.

The state of being judged व्यवहारविधि

of judicial j. दण्डनीतिमत the 12. 12. 19

a matter of ordinary j. व्यवहारमातृका the matter

of ordinary j. व्यवहारमातृका MW superin

tendent of j. दण्डपालकः, दण्डपालः.

judicial व्यावहारिक इति.

judicial व्यावहारिक इति.

judicial व्यावहारिक व्यवहारलक्षणम्

judicial व्यावहारिक व्यवहार इति.

धर्मव्यवस्था — प्रश्नः

प्रश्नः धर्मविवेचनम्

व्यवहारदशनिम् Yājñ Sch (by human means as by

क्रिया (१.२.१००) सिद्धः

व्यवहारस्थिति — Yājñ Sch a i. trial सिद्धः = व्यवहार

दण्डबाधित

विषयविधानम् to be

व्यवहृतव्य — परितर्कित

विवेकिन् वि, विवेक, etc

विवेक्तु विवेक, विवेचक, विवेचक, विवेचक, etc

विवेकवत् — विविक्त — विवेकिन् — प्रपश्यत,

प्रपश्यमान — कृत्स्न (to be) 1.11

विशेषज्ञ — समानप्रतिपत्ति

Medicaments R. मेधाविता Var.

घटः

a jug for oil स्नेहकुम्भः Susr, स्नेहघटः Susr

the spout (of a j.) वक्तम .

इन्द्रजालम्

इन्द्रजालम् I इन्द्रजालम् VarB 19 — इन्द्रजालिकः,

इन्द्रजालिन m Kathās — इन्द्रजालिकः Kathās. Ratnav

मायान — मायाविन

मायिकः — मायाकारः, मायाकृतः — मायाजीविन

अवटः — आहितुण्डिकः

चक्रचरः — चक्राटः

कुहकः — कुहकजीवकः

कुहकजीविनः — कुहकशः

कौस्तुतिकः — तण्डुकः — धार्मिकः

पाथिकः — प्रतिहारः — प्रतिहारकः

प्रातिहारः, प्रातिहारकः — प्रातिहारिकः

वातिकः — विरमाफः

व्यसकः — शास्त्रिकः — सञ्चाल

प्रतारक — संघत — m Un 2.85 Sch (1. संघत

— सोभिक: L .

a kind of j. who exhibits tricks with a discus चक्रिन

a kind of . who exhibits tricks with a discus चक्रिन

m f.

कुसृति कुहनिक्का

प्रतिहार्यम् प्रतिहार्यम्

शाम्बरी साधकत्वम्

शाम्बरसिलपम् प्रसन्नः

प्रसेनम् प्रसेना कुहकसाः

कुहककार कुहककारकः

नाडी पथकल्पना

कुहकम कुहका

कुहकवृत्ति कुवृत्ति प्रतिहारः

संश्चत

juggling
famous for h माया-चण mfn Bhatt.

Juglans Regia पार्वतीयः

juice n I आसवः, juice, juice, juice, juice, etc

— निर्मासः (निर्मासम — अधर्चादि) juice, juice, juice,

juice, juice — निर्मूलः — निर्मास — द्रवः

अन्धस — उपसचनम् juice, juice, juice,

juice — ऊर्ज — कषायः, कषायम्

क्षारः — क्षारकः — खदनम् juice

धनु — निर्मूलः, juice — नीरम् — पितु

juice n juice, juice, juice, juice, juice — (juice) पीयूषः, पीयूषम्

RV, AV, Kaus, Susr — शुक्रम juice (also शुक्राणि

सुधा सोमः, etc.

रसाद्यः

अरसः शाराम्बु

पयस bamboo j.

सिता coming from the j. of flowers माकरन्द

इ Uttarar, relative consisting entirely of j.

रसद्यन् mfn SBr consisting of the j. of flowers

माकरन्द इ Uttarar, relative containing

इक्रिय with, to be medicinal j.

रसः is of आ extrinsic साराम्भस-

filled with j. रसवत्

the name of flower- पुष्परसः पुष्परसाह्वय formed of

रसमय इ in which, the all of j. रसवत्

the j., etc — पयस with — पयसवत्

is, is, is, etc full of the j. of honey मधुरसमय

इ in clear having had j. कुरस having

the j. दिव्यसारः having j. for its essence रसात्मक

इको in kum having much j. बहुरस

such j. (such come) भूरिरसः I having the j.

लोहित रस the for having the j. not due ed not

अधीतरसः In liter having the j. शुक्लक्षीर the

शुक्ल दुग्धः I the inc ies the j. of the ear

and other plants फाजितः (ilak) फाजितम

Test, the, the j. and the j. रसरत्नम् the) the j.

and the the the of an elephant is not शुण्डः I

the j. Flowing from an incision in a tree शुच्येन the the

the j. Flowing from a cut in an elephant's ear the the मदः दन्ति

the j. of a flower आसवः the j. of a tree

incises रसतमः the j. of a tree मोचः the

j. of a flower मधु the j. of a tree मकरन्दः the j. of a tree

etc — पुष्पद्रवः — पुष्पनिर्मसिः, पुष्पनिर्मसिकः

— पुष्पजः — मरन्दः, मरन्दाः (— 1)

मरन्दके — सवम j. of fruit रसः the j. of a tree

the j. of a tree, etc the j. of honey मधुरसः the j. of a tree

plants रसः (— 1) आ) RV, etc the j. of pulses prepa-

the j. of a tree कृतयूषः j. of a tree यज्ञरसः

Mariv | j. of sugar-cane रसः (ifc f आ)

रसिका | the j. of the citron tree मातुङ्गः रसः

the j. of the coral क्षितिरसः | the j. of the her call-

the j. of the coral सर्वोषधिरसः | the j. of the

lips (of a woman) आसनः | Santis the j. of the app-

plant नारङ्गः | the j. of the seeds of the loti-

folia मधूकरसः | the j. of the one plant सोमः

IV, etc — सोमरसः | IN the j. of the sugarcane

इशुरसः — तासीका | the j. of the wild

200

used in the n space and 2 in the exterior of the line.

स्वजूररसः १. श्री गणेशाय नमः जितिलयबागू-

आहारसंभवः

षम्

प्रश्न 10. निम्नलिखित में से एक (100) अंक प्रश्न चुन-ची।

रसास्वादिनः

मदः, त्र, ते

the fact that the element is to be contained

प्रमाण शुद्धिमात्र: the 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836

nt's during rut गण्ड कुसुमम् L to make into j. स्वरसीक्

स्वरसीकरोति Var nango i. सहकारम् VarBrS the

अर्कक्षीरम्

क्षीरम्,
महानृक्षक्षीरः, महानृक्ष

अप्रसवः

स्वरसः

भोज्यसम्भवः

pressure of the plant अजीर्ण

अंशुमत

मधुमत

शाक रसिकः शाक रसिकरोति शाक रसिकः

all kinds of रसिकः all kinds of पीतरसः

all kinds of नीरसः आ नीरसः, नीरसः, नीरसः

all kinds of रसः सर्वरसः सर्वरसः

all kinds of consisting of सर्वरसः सर्वरसः (इ)

all kinds of containing all सर्वरसः सर्वरसः

juiceless adj विरस

Apast

रसवन्ता रसवन्ता रसता

सरसता

सरस, सरसता, सरसत्वम्

th.

सुरस आ) , , , .

— रसवत् RV, etc — रसिन् , — सरस्वत्

— बहुरस — रसाय — सुरस

f(आ) R, VarBrS, Vas — रस्य MBh — इष

RV — ऊर्जस्वत् RV, AV, SBr, AitBr, etc — पयस्वत्

, , , , , — सुमक्षर VS.

बादरम् सेवि लर

जीवत्तम्

गुत्तम् — गुडफलः गूढफलः गुत्मी

गृध्रनखी — गोतकम् तनुबीजः

तुरङ्गाक्षा — वृत्तफलः

बादर ई

the berry of the j. बदरिका Hit the big j. महाघोषा

महाफला (only L) derived from the j. tree

बादर

ई

वदरी, वदरम्, वदरी

कोलम्, कोलम्, कोलम्

नृपवदरम्, नृपवदरम्

वदरिका, कुवतम्, SB̄r, KātȳSB̄r

कोलात्मजः, वेरटम्, सुनीर्यम्

रुगात्मजम्

रुगात्मजम्, सीतीरम्

स्वाहुफलम्, कर्कन्धु

पीत्वादि, कर्कन्धु

SB̄r, KātȳSB̄r, Suā̄r, कर्कन्धु

1. gaurisambhu गोरीसजम्बु 2. gaurisambhu गोरीसजम्बु

कुवलयसक्तवः 241 12 gaurisambhu गोरीसजम्बु

कुवलयसक्तवः 241 12 gaurisambhu गोरीसजम्बु

1. gaurisambhu गोरीसजम्बु, बदरीपाचनम्, बदरीपाचनम्

the jujube tree बदरी SankhSr, MBh, etc

बदरः कोला, कोली चातुष्टः

वक्रकण्टः सौवीरकः, सौवीरिका

स्तम्भः स्तादुफला L (Zizyphus jujuba)

कुवतः, कुवली (gana गौरादि) L a kind of

घोण्टा, घोण्टी नृपबदरः नृपश्रेष्ठः

पृथुकोलः बदरीच्छाया बहुकरः

बहुफलिका भूबदरी मधुसफला

रत्नकोलः बल्ली बदरी शबरहामः

कजकोलि - १६.

julus n दारिका ApGr .

J. corallivorus चित्राङ्गी J. corallivorus

(an insect or worm with many feet and of reddish colour)

कर्णकीटा, कर्णकीटी L .
कक ३.

jump n I

झम्पः, झम्पा

Vcar 16

— कूर्दः

उत्पलः

परिपुतम्

पुति

f Sak 1.7 v 1

— उत्पातः

IBh, R, Car.

उत्कालः

उल्लम्फनम्

गूर्दः

Kath

34.5; ApSr 16

(?) चम्पनम्

Pancad 1.71

प्रलम्फनम्

फालः (फालम्, L)

Var. 1.71

लम्फः

— वल्लितम्

— समुत्फालः

प्रजापतेर्गूर्दः

प्रजापतेः कूर्दः

ऊर्ध्वझम्पःझम्पं

सि० or सम्पा / Waris . Pāṭ 7. Cinhas 15. $\frac{4}{2}$ 21. $\frac{1}{2}$

दा ifc Kathas 61.91 .

ow s समुत्पु / समुत्पूते

पूयंग — पूयगति

दा I. 1 ददाति / दत्ते सम्पम्

कूर्द el. 1 / कूर्दति, कूर्दते

hatt पु el. 1 / पूयते — पूयति

, २०० — स्तब्ध् — स्तब्धति , १०० स्तब्ध्

२ चनीस्तु इते, चनीस्तुन्देति — आवत्स /

आवत्सते — विवल्ग + विवल्गति Kricch .

I आफण् R 4.40.4 — उल्लुस् — P A उल्लुसति

, Pāncar, etc — चञ्च cl 1 / चञ्चति

(Bah 6.84 sch) Ritus, Cit, Athas, etc

रीक
(cl 1 /) रीकते — वङ्ग cl 1 वङ्गति

10.11, धाव 11.1, 11.11 — धाव cau

धावयति 10.146.2 — विलङ्घ् — A विलङ्घति,

विलङ्घते

क्ष्वेल् cl 1 / क्ष्वेलति 5, 6, v. l. क्वेल्

गुर्द्, गूर्द् cl 1 गुर्दिते, गूर्दिते 2.33

रेल्, रेल् cl 1 स्कुन्द cl 1

7 स्कुन्दते

हर्द्

9.50 | cl 1 / हठति .

अवप्नु ^Ā Bh 7.5136

अवप्नत् अपप्नु अपप्रवते

अभ्यावस्कन्द

Bh to j. down from अवस्कन्द (abl)

प्रकूर्द् / प्रकूर्दति

अभिप्रस्कन्द — अभिप्लु

आवत् / आवति — आतेकूर्द्

अभिलङ्घ — परावत् / परावति

अभ्यलस्कन्द — आवत्

अभिप्लु Hariv, etc to 3. 0. अभ्यापत्

प्रति निष्पतति
out or to प्रति, etc to 3. 0. निष्पत्

RV, etc उत्पत् / उत्पतति Hariv, P, Hit, etc

उत्प्लु / उत्प्लवते / उत्प्लवति

iii, Pañcat, etc — उत्फल् / उत्फलति 1.1.1.

आप्नु / आप्लवते .1.1.1, 1.1.1, 1.1.1.

iv, etc — उत्प्लु / उत्प्लवते 1.1.1.1 / उत्प्लवति

— अतिपद् — अतिप्लु — अतिहा

— अभिलङ्घ् — उत्कन्द — विलङ्घ्

विलङ्घयति 1.1.1, 1.1.1, etc to i. towards अभिवल्ग

— आप्लु / आप्लवते .1.1.1, 1.1.1, 1.1.1.

— उज्जट् — उज्जाटयति 1.1.1.1

उत्प्लु / उत्प्लवते (rarely / उत्प्लवति) In, Hariv,

उल्कृद् — उल्कृदति, उल्कृदते

उत्पत् / उत्पतति — आप्तु / आप्रवते

उच्चत् / उच्चलति — उद्भम् / उद्भमति, उद्भाम्यति

उल्लत् / उल्ललति — उल्लत्

उल्लल्यति

अनूत्पत् — संचत् / संचलति

अभ्युत्पत्

समुत्पु / समुत्पूवते — उत्सु

उत्सते / उत्सवति

अभिप्राहा

अभिप्राजिहीते

अपदिस्कन्दम्

स्कन्दः

पलाय चपलायते (भृशादि

पु प्लावयति प्लावयते

प्लवयति स्कन्द स्कन्दयति

उल्लस उल्लासयति

समुल्लस समुल्लासयति

jumper n वल्गक: Malav.

उत्पत्ति —

१०० - स्कन्दिन् १०० आवर्गित

11, 12, आरगिन, चक्षुष

राजत

उत्पत्तिरु - उच्चलित उत्सर्पिण

1. संस्कृत तरङ्गः

1917

over

अतिष्क हन

अरि :

शीघ्रतः धन

[Faint, illegible handwriting]

उत्पत्तिषणु

आरक्षन्दिने

j.

सुबत्त

500

190

100 to 200 per

अतिहा

October 10, 1911

आरक्तान्दिनं

jumped adj वलित Hariv, VarBrS.

j. down अवपुत , etc j. all समवपुत

j. up उत्पुत — उल्लङ्घित j. up उत्पुत j. on

उत्पुत one who has j. पुतवत् , Hariv one who has

j. near आपुत Hariv, MBh to be j. पूव्य W having

j. up आपुत्य ind p having j. upon उत्पुत्य ind p .

jumping away from अवपुत्य (aḥl) MBh 7.568

j. down अवपुत्य MBh, etc.

आप्तुतम् — पूर्वः

वल्गनम् — उद्गीकितम्

लङ्घनम् — लासः

पर्यवस्कन्दः

उद्धर्तनम्

प्रतिष्ठावनम् — अवप्नुतम्

अभितङ्घनम् — पूवनम्

उत्पलवनम् — उत्कूटनम् — उत्पनम्

उत्पातः — उत्क्रोदः

j. upon आस्कन्द. Latin j. (with j.) संवत्सगम्

Answer a summer of j. सान्तरफुतम् पुनः प्लवनान्तरिता गीतः

Hilak will of j. सम्पातपाठवम् .

retolant j. ces अतसी .

Function of योजनम्, योजना

युक्तम् युक्ति

आयोजनम् सयोगः युग्मम्

मेलनम् समागमः आ

संधानम् संधि

अभिसन्धि संघम्

38r .

वन्धनम् वन्धनी युति

क्षेपः संक्षेपः

सं, सं, etc — संहति १ सं, सं, सं

संहननम् १ संघत् १ संदेशः

संख्या १, सं, सं, etc — समर्या १,

सं, सं, सं — समुदयः (rarely समुदयम्) सं, सं,

सं, सं — सम्पृक्तत्वम् १.१.१४ — सम्भेदः सं,

सं

सं, सं, सं — योगः सं, सं, सं

संध्य १ सं, सं, सं — सं, सं, सं

Mantras etc) उपसंतानः १.१.१४ intimate j.

संयुज्यता

the j. of fractions सम्भेदःthe j. of letters स्पर्शरेफसंधिthe j. of letters स्पर्शोष्मसंधिthe j. of consonants व्यञ्जनसंधिthe j. of fractions अनुबन्धः (in arithm.)(in arithm.) the j. of letters स्पर्शरेफसंधिसंहिता संधि the j. of the 15th and 1st

lunar fortnight पर्वसंधि

the j. of letters स्पर्शरेफसंधि

सुतहिबुकयोगः

पाणिबन्धः

संवेद्यः

स्तुतुसंधि

स्वरसंधि

स्वरसंयोगः

पादसंहिता

संघटनम्

संघटना

संघट्टः

सहितत्वम्

असंगेहः

अपर्वः

4.19.3 obstruction of a point of j. (as of the hinge

in the lid of any vessel | संधिरोधः | the place of

संज्ञासुमर्मन् | in the point of j. of the

भस्संधि | a little more the j. of the li-

the point of j. of the li-

पञ्चनदः | the point of j. of the li-

संधि = (intermittent) , intermittent ,

IBh, etc संध्या BR, GrSRS , IBh, etc

प्रतिसंधानम् अप्ययः , समयः

(ifc f आ) Pāncet, Hit.

भाग्ययोगः = j. of a drama

संधि = (intermittent)

Bhar, Pasar, etc (in dram) j. of a Pataka or episode

अनुसन्धि m Bhar (esp) j. of day and night संध्या

देवयोगः

divisions of the day (morning noon and evening) संध्या

particular names of the so-called J. of the day

पर्वणी or पर्वणीका the day of the festival.

गर्भसंधि the day of the birth of the child.

हृदयसंधि in Sanskrit.

all the junctures of the year सर्ववर्षिकपर्वणिः 1

the juncture of the J. of the day संधिज —

usr.

जाङ्गल over-

grown with grass प्रस्तारः L.

found in a jungly district (water, wood, deer)

जाङ्गल min Suar the J. district of India

सिन्धवारण्यम् MBh.

junior adj अवरज f (आ) R 3.75.10, 3hp.

junior to Sakti शक्त्यवर MW.

born under Vishnu (i.e in the first lustrum of

under the cycle of 60 years विष्णुज mfn Var3rS the 8th

of the 1st year to the 60 years cycle of J. वैश्वम्

of the 1st year to the 60 years cycle of J. ज्येष्ठा

of the 1st year to the 60 years cycle of J. पिङ्गलः

the 1st year of the cycle of J. which lasts 60 years

नलः the 11th year of the J. cycle उद्धारिन्

m VarBrS 8.50 the 53rd year in J.'s cycle of 60 years

पार्थिवः the 1st year of the cycle of 60 years

सिद्धार्थिन् the 1st year of the cycle of 60 years

सिद्धार्थी the 1st year of the cycle of 60 years विजयः

the 1st year of the cycle of 60 years विरोधकृत्

the 1st year of the cycle of 60 years धातु

year in the J. cycle of 60 years रक्षिः, रक्षिसम्

the 11th year in the 60 years cycle of विक्रमः

the 11th year in the 60 years cycle of प्रमोदः

प्रमोदम् ब्राह्मस्पत्यम्

मान 1. of the 1st year of 1. cycle

साधारणः 1. of the 1st year in

पूर्वगः 1. of the 1st

सुमानु 1. of

साधारणः 1. of the 1st year in

बहुधाना 1. of

VarBrS the planet J. सौम्यः

VarBrS the planet J. सौम्यः

सौम्यः the planet J. सौम्यः

सुमानु the planet J. सुमानु

महापैर्णमासी the planet J. महापैर्णमासी

पार्थिवः the planet J. पार्थिवः

पूवः the planet Brihaspati पूवः

आङ्गिरसः the planet J. गुरु m Jyot, VarBrS.

अमरगुरु the planet J. गुरु

— जीरः — ग्रहराजः

चित्रशिरवण्डिजः, चित्रशिरवडिप्रसूतः — ज्यो —

— दीदिवि — देवपतिमान्त्रिन् — पारुष्यः

— प्रख्यस्य — प्राप्फात्पुनः

प्राप्फात्पुनः — बृहत्तीपति — बृहत्तेजस्

— महामति — महेन्द्रमान्त्रिन् —

विबुधगुरु — सप्तर्षिजः — सुरपतिगुरु

— सुरेन्द्रपूज्यः — सूरि — VarBrS

प्राक्फल्गुनीभवः ३१ (Astron) the planet J. when

situated in the constellation of सिंहस्थ

to J. जैव mf (ई) n VarBr, Suryas sacred to the

देवज्य

12 years cycle of J. वैशाखः VarBrS the 6th year in the

चैत्रः the first year cycle of J.

षष्ठ्यब्दे धातु

पूकः VarBrS the 11th

in J.'s cycle of 60 years शर्वरिन् m VarBrS.

the 11th year of J.'s cycle of 60 years क्षोभकृत् -

the 12th year of J.'s cycle of 60 years बिकारिन् -

VarBr3 the 21st year of J.'s cycle of 60 years सर्वजित् m

the 22nd year of J.'s cycle of 60 years पिङ्गलः

the 23rd year of J.'s cycle of 60 years विकृतः

the 24th year of J.'s cycle of 60 years मन्मथः

the 25th year of J.'s cycle of 60 years विजयः

jurisdiction n अधिकारः .

धर्मविद्य धर्मविद्य विन L.D. वि., वाचक ० पु. .

Jusminum pubescens

वोरट: L.

Jussiaea repens लाङ्गुली, लाङ्गुलिका, लाङ्गुलकी

लाङ्गुलाख्यः, लाङ्गुलाक्षा

Susr _____ तोयपिप्पली

_____ पित्तला _____ झारदी

the plant Jussiaea repens शिरवा L.

समीचीन युक्त (आ)

धर्म्य धर्मिन्

धर्मवत् धर्मशील

धर्मोत्तम धार्मिक (इ)

धाम्येक धर्मवाहन

धर्मवाह धर्मोद्देश्य धर्मार्थिक

II अन्तुतावन् f(अरी) RV, AV, TS, प्रसन्न

सहस्र सम (आ)

वृषः धर्मराजः

Hariv शङ्ख लिखितः गुणविवेचना

W.

इदानीम् ind it, and

इदम् ind सम्प्रति ind

सद्यः नु नूतनम्

एव मात्रे आ and

इ ind

2 II इव ind तावत् ind प्रथमम्

प्रथमात् प्रागेव यावत्

वा

वाव वै समम्

हि

नवमेघः

सद्यः प्रसूता

सद्योजाता

प्रथमारत्तमितम्

अध्याधि इषदिव

तावत् अती

किंचिदिव यथैव — इव त्वन,

न त्वना

यथाज्ञात तद् यथापिनाम्

आकाले

अभिस्वरे

जातमात्र आ, ई

नवागत सद्योमृत

सद्यस्तप्त तदानीं दुग्ध-

इदानीमेव आपाततः

j. amon दृष्टमात्र 0 j. so एव 1, 1

— इव ind j. so तावतीम् एव रात्रिम्

j. so much इति यावत् 1

from a well सम्मित 1 j. so

from a well द्राग्भूतकम् L.

Justice n = धर्मित्वम् (n) सुधर्मः

धार्मिकता (n) धार्मिकत्वम् (n) धार्मिक्यम्

(= पुरोहितादि) — धर्मात्मता

III सामञ्जस्यम् (n), etc. — साम्यम्

no justice कुधर्मेन n 3.1.571 according to j.

न्यायन्यायम् ind. n, etc., etc. — न्यायतः

and n, etc. administration of j. व्यवहारः (n)

दण्डनीति I 1.1.1, etc., etc. 1.310 etc. and set n

principles of taxation according to the provisions of the constitution

1000 j. सुधर्मः at 1000 j. नरधर्मः

med by the officers of criminal j. वैजयिक mf(ई)n, MW

सुधर्मन् धर्म

ई सधर्मः

धर्मविजयः

the shrub justicia Adhatoda अटरुषः, अटरुषः,

अटरुषकः

Justicia genderussa

मातृसिंही

L .

Justicia Ganderussa

सिंहपर्णी

L .

justification n समर्थनम् Pratāp, Kuval — घरा

Bhadrab 4 — शुद्धि f Yājñ .

complete justification परिशुद्धि f agh, Bālar,

Kathās j. for सामर्थ्यम् (loc or comp), MBh, R, etc

j. of a statement समाधानम् Sarvad j. of a statesment

समाधि m Sarvad .

justified adi शोधित n 8.202 .

to be justified समर्थ sāh .

justifying n शोधनम् R.

justify vb उपपद् caus P उपपादयति Sarvad,

Comm on Prab on Kap, etc — विशुद् caus विशोधयति

MBh — शुद्, शुन्ध caus शोधयति Mn, Kām.

to justify one's self परिशुद् १ परिशुद्यते

Rajat .

Sub
14/11

justly ± युक्तम् — युक्तितः, युक्त्या —

स्थाने यथार्थतः ind Mn, MBh, etc धर्मतः ind

Mn, MBh, R, Pañc धर्मेण, धर्मात् ind

→ अञ्जसा ind.

साभ्यम् कृ

'to act justly towards' ~~साभ्यम्~~ (loc) j. slain or

killed सुहत mfn Jātekam punishing j. युक्तदण्ड

mfn R, Kām.

